

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

NR 7 • 1980 VASARIO-FEBRUARY 15 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE ST. LA SALLE P. Q. H8P 1C4 CANADA 30¢

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

BREŽNEV'UI TELEGRAMA

Atominų Tyrimų Europos Centras, kuriam priklauso apie 1200 mokslininkų, pasiuntė Brežnev'ui telegramą, kurioje pabrėžia, kad Andrej Sacharov'o ištrėmimas labai neigiamai atsilieps į Rytų - Vakarų mokslininkų kontaktus. Pasirašiusių tarpe yra ir Nobelio premijos laureatas Murry Gell-Mann. Kopijos nusiųstos Sovietų Mokslo Akademijai ir pačiam Sacharov'ui.

JAPONAI NEBEDUODA SOVIETAMS KREDITO

Japonai užšaldė 1.4 bil. dol. kreditą sovietams, protestuodami prieš Afganistano invaziją. Jeigu ir būtų tai nuostolinga Japonijai - Premjeras Ohira pritarė tam veiksmui po pasitarimų su Užsienio, Prekybos, Investicijos ir Finansų ministrais.

SIMAS KUDIRKA PRANCŪZIJOS TELEVIZI- JOJE

Paryžiuje sausio pabaigoje buvo rodoma amerikiečių filmas apie Simą Kudirką. Po rodymo buvo debatai televizijoje apie laisvą žmonių keliavimą. Debatuose atsiskė dalyvauti Prancūzijos Komunistų Partijos ir Sovietų Ambasados atstovai. (Mums visiems aišku kodėl).

Milijoninio tiražo laikraštis France-Son patalpo pasikalbėjimą su Simu.

Prancūzijos LB - nė buvo parengusi informacinius lapelius apie Lietuvą ir Kudirką. Jam ir jo žmonai Genei buvo surengtas pagerbimas, kur' atsilankė lietuvių veikėjai ir svečiai.

Kitą pagerbimą suruošė prof. J. Baltrušaitis.

AMERIKA DĖKINGA KANADAI

Kanados Ambasada Irane išgelbėjus 6 amerikiečius diplomatus, rizikuojant savosios Ambasados likimu - susilaukė spontaniško dėkingumo iš amerikiečių.

Pirmą kartą istorijoje Amerikos Kongresas priėmė rezoliuciją, kuria išreiškia padėką kitos valstybės vyriausybei. Padėkos rezoliucija buvo priimta 370-0 balsais.

Užsienio Reikalų Komitetas ypač iškėlė Kanados ambasadoriaus Irane Kenneth Taylor "drąsą ir supratimą" kritiškoje situacijoje. 6 amerikiečiai randasi Amerikoje. Visi gauna po 3 mėnesius atostogų. Jie asmeniškai dėkoja kanadiečiams už išgelbėjimą.

Kanados konsulai gavo šimtus padėkos laiškų, telegramų ir telefoninių padėkų. Detroito ir kitose pasienio vietovėse yra iškeltos lentos su įrašais. "Thank-you Canada".

Washington, priešais Kanados Ambasadą, namas pasipuošė raidėmis vieno aukšto languose su "Thank-you Canada" ir kitame aukšte - "Merci, Canada".

Taip pat gavo telegramą iš 25 žodžių: "THANKYOU" - 25 kartus.

PATYS SOVIETAI UŽTA- RIA SACHAROV'Ą.

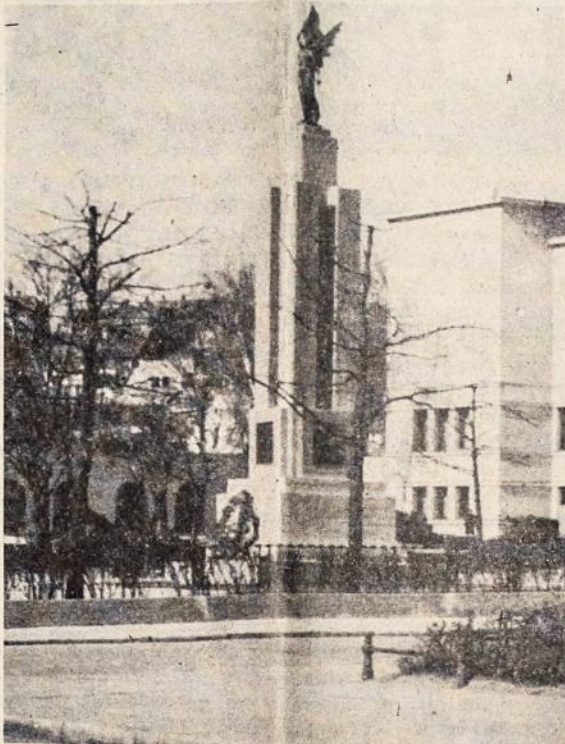
Sovietų Sąjungoje 19 rašytojų ir dailininkų, jų tarpe ir ligšiolinių valdžios šalininkų, ne disidentų, viešai raštu pasmerkė Sacharov'o ištrėmimą iš Maskvos į Gorki miestą. Atvirai rašo, kad kaltinimai Sacharov'ui yra piktžodžiaujantis melas. Jie vadina Sacharov'ą rusiškojo dvasingumo, humanizmo simboliu, garbingu ir drąsiu žmogumi. Jie taip pat kaltina, kad ištrėmimas yra žingsnis į tamsius stalinizmo laikus".

SENATORIUS IR ŠEŠI KONGRESMANAI ĮSIVĖLĖ Į SKANDALĄ

FBI agentai du metus tyrinėjo JAV senatorius ir šešių kongresmanų veiksmus ir turi neginčijamų duomenų, kad jie priiminėjo dideles sumas pinigų už leidimus imigruoti į JAV ir jose legaliai pasilikti kai kuriems asmenims.

Nesuprnatama, kaip tokiose pareigose ir visi turtin-gi žmonės gali būti sugundyti - pinigais...

Džentelmeniška pagarba Kanados Užsienio Reikalų Ministrėi Flora Mac Donald už jos aiškų, drąsų pasisakymą dėl agresoriškų veiksmų

•Laisvės Stovyla laisvos mūsų tautos laisvoje savo valstybėje. Dabar nugriauta okupantų įsakymu

Nepriklausomoje Lietuvoje Nežinomo Kareivio Kapas

VIŠKAS YRA ĮMANOMA

Ilgamečių JAV LB pastangų dėka 1979 metais Valstybės departamento žinioje veikianti JAV Geografo įstaiga valdinėms įstaigoms išleido nurodymus Pabaltijo valstybių valdžios išleistuose žemėlapiuose žymėjimo reikalu. Nurodymuose įsakyta: 1. Rodant Pabaltijo teritoriją, įrašyti pastabą, kad "JAV-ės nepripažįsta Estijos, Latvijos ir Lietuvos inkorporacijos į Sov. Sąjungą; 2. Naujose žemėlapių laidose kiek tai liečia diplomatinį postų žemėlapi, Pabaltijo kraštus rodyti nepriklausomybės metų sienose, ir 3. Pabaltijo valstybes žymėti Estijos, Latvijos ir Lietuvos vardais. Išimtį sudaro žemėlapių, rodą Sov. Sąjungos administracinį respublikų padalinimą.

JAV-bių LB Visuomeninių reikalų taryba nutarė, kad lietuviškam reikalui būtų pasitarnauta ir nevaldines leidykla supažindinant su JAV Geografo įstaigos nuostatais. JAV LB įgaliojiniis Washington Algimantas Gureckas kreipėsi į National Geographic Society, Hammond, Encyclopedia Britannica, Rand Mc Nally, Western Publishing, New York Times ir John Bartholemew, Ltd., leidykla, iškeldamas jų leidžiamuose žemėlapiuose esamus netikslumus ir kviesdamas jų vadovus ateityje remtis JAV Geografo įstaigos išleistais nurodymais.

Tenką pastebėti, kad nevaldinių komercinių leidyklių žemėlapiuose netikslumų užtikinama gana daug. Pavyzdžiui, Lietuva yra rašoma "Litovskaja SSR", nors upių ir miestų pavadinimai dažniausiai yra rašomi lietuviškai. Taip pat Lietuva yra žymima 1939 m. sienose, nors būtų tiksliau (ir naudingesniau) Lietuvą žymėti 1940 m. prieš - okupacinės sienose. Žymint sutartimis nustatytas ginčijamas sienas, Vilnius rodomas Lenkijos ribose, lyg Lietuva būtų Vilniaus kraštą Lenkijai atidavusi ir pretenzijų atsiskiusi. Keliais atvejais Kaunas žymimas Lietuvos sostine. A. Gureckas, remdamasis naujausia bibliografija ir valstybinėmis sutartimis, įleidžius kreipėsi su prašymu klaidas atitaisyti ir, kur neapraktikuojama, kvietė žemėlapius įtraukti pastabą, liečiančią JAV valdžios Pabaltijo atžvilgiu vykdomą inkorporacijos nepripažinimo politiką.

National Geographic Society sutinka atitaisyti Lietuvos rytinę sieną. Rand Mc Nally leidėjai sutinka naudoti inkorporacijos nepripažinimo pastabą. Tačiau jie nesutinka su teigimu, kad

rusų kalba nėra oficiali Lietuvos respublikos kalba ir motyvuoja Valstybės departamento išleistu leidiniu "Soviet Union Back Ground Notes".

LIETUVIŲ OPEROS SPEKTAKLIAI

Mūsų Opera išeivijoje gali didžiuotis nauja programa, Carmina Burana ir Pajacų veikalais. Spektakliai-dviejų operų viename pasirody-me: balandžio 19 d., 8 v. v., balandžio 20 d., 3 v. p. p. ir 26 d., 8 v. vakaro Marijos Mokyklos salėje. Bilietus galima užsisakyti iš anksto Vaznelių prekyboje 2501 W. 71 st. St. Chicago, Ill. USA. 60629. tel: 471-1424.

Bilietų kainos parterijė - \$17.50, \$15.50, \$12.50 ir \$9.50. Balkone - \$15.50, \$11.50 ir \$7.50.

TEISINGU KELIU NUKREIPTA ENERGIJA

Radijo stotyje Chicagoje WCEW stoties direktorė MEGALA kalbėjo apie sovietų labai propaguojamą filmą "Nežinomas kelias", kur mėginama įrodyti, kaip rusų kariuomenė "išlaisvino" Pabaltijo kraštus.

Prieš tą filmą labai aktyviai pasirodė Lenkų Susivienijimo pirmininkas A. Morzowski ir kiti.

Žinome, kad rusai tikrai herojiškai jau nebe už komunizmą kovėsi, bet už savo žmones ir savo kraštą, atmušdami hitlerininkų antplūdį. Daugelis jaunų rusų paguldė galvas ir Pabaltijo žemėse, tačiau kitos išeities jiems nebuvo, nes reikėjo geografiškai pro tuos kraštus praeiti ir apie jų "išlaisvinimą" jie negalvojo. Tikras išlaisvinimas būtų buvęs tik tada, jeigu Raudonoji Armija būtų grįžusi į savo teritorijas. Sovietų valdžia, tačiau skelbė "išlaisvinimą", norėdama laimėti estų, latvių ir lietuvių simpatijas, dar labiau uždegti herojiškumu savo kariuomenę ir tuo pat sufabrikavo neva "savanorišką" prisijungimą prie Sovietų tautų, pagalba, pasinaudodama psichologinio spaudimo technikomis ir karo samyšių.

* Mūsų grupė Chicagoje, vietoje mėčiusi plytgačius, galėtų efektingai panaudoti tą energiją ir mėtyti informacinius lapelius eilantiems ir tokiais melagingais filmas ir išsiuntinėti, kad ir Vasario 16 proga - tai būtų artimiausias uždavinys - išleistus mūsų VLIKo ir PLB-ės oficialius Vasario 16 pareiškimus, Ribbentrop'o ir Stalino sutarties kopijas ir t.t.

MIRĖ JUSTAS PALECKIS

Radijo žiniomis okupuotoje Lietuvoje staiga mirė Justas Paleckis, gimęs Telšiuose, sulaukęs 81 m. amžiaus. Pirmomis okupacijos dienomis Sovietų pasiuntinio Dekanozov'o buvo paskirtas Lietuvos ministeriu pirmininku vietojėjusio ministro pirmininko pareigas ir Respublikos Prezidentą pavadavusio A. Merkio.

J. Paleckis pasisavino Respublikos Prezidento titulą ir kompetencijas. Jis išleido "Laiudies seimo" rinkimų įstatymą bei atliko kitus Sov. Sąjungos padiktuosius veiksmus, jų tarpe pasirašė kalbą-prašymą priimti Lietuvą Sovietų Sąjungą sovietine respublika.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsilaikymą Kanadoje!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Redaguoja Redakcinę Kolegiją
Telefonas: (514) 366-6220.

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lachine, P.Q. Published by The Independent Lithuania
Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. HBP 1C4.

METINĖ PRENUMERATOS KAINA KANADOJE: \$14.00,
VISUR KITUR - \$15.00, RĖMĖJO - \$20.00

P. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuostata, grąžinami
tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
Leidykla neatsako.

MININT VASARIO 16-AJĄ

Dedame mūsų tautos žadintojo Vinco KUDIRKOS veikalo
"Lietuvos Tiltų Atsiminimai" ištrauką.

Ir po tiek metų šie žodžiai likiminiškai vėl tinka Lietu-
vos valstybei ir tautai.

Tegul jie, pridavę ryžto savo pirmojo pasirodymo metu
dabar mus dvigubai sustiprina vieningai veiklai siekiant
teisėtos savo laisvės ir - pagarbos.

Atėjo naujas viršininkas. Senąjį už viešų pinigų vogi-
mą perkėlė į kitą vietą, kur pinigai nebuvo išvogti. Šitas
naujasis vadinosi Maksimas Maksimovičius Merzavcevas.
Turėjo jis gaidžio būdą ir visą laiką vaikščiojo su penti-
nais. Niekas neįtikėtų, kad iš pirmos beveik dienos po-
liau jam į akis. Tai turiu laimės prie viršininkų!

Atėjo Merzavceviui į galvą mane sumaskolinti. Už
tokį darbą, kaip vėliau patyriau, visoki viršininkai taipgi
gerai uždirba - dar daugiau, negu už tolydį taisymą.
Maskolinti pradėjo, uždrausdamas lietuvių kalbą ir
raštą.

- Viešoje vietoje, - ištarė Maksimas Maksimovičius
- turi būti variojama maskoliška kalba.

O ta vieša vieta buvo, mat, anos lentukės su parašu
"Žingine". Užtepė lietuvišką parašą ir padėjo maskoliš-
ką: "Šagom".

Bet šitas paiskėsinimas su lietuvių kalbos uždraudi-
mu nepasisekė. Naujas parašas patiko tik vaitams, seniū-
nams ir piemenims: būdavo, eina pro jį lėčiau ir bando
neva maskoliškai kalbėti. Tačiau arkliai, išvydę maskoliš-
ką parašą, pradėjo baidytis. Trumpu laiku sudaužė ke-
letą vežimų, sužeidė arba suvažinėjo keletą žmonių, na
ir turėjo maskolišką parašą pašalinti. Nors lietuviško
nesugrąžino, bet arkliai jau nebesibaidė. Likau visai be
parašo.

Dabar, sakau, manau jau nejudins.

Kur tau!

- Aš turiu jį sumaskolinti, - tarė kitu žygiu Merzav-
cevas, šnairiai pažūrėjęs į mano atlošas.

Laukia, ką man dar padarys. Įdomu buvo žinot, ko
stversis dabar smarkusis Lietuvos tiltų maskolintojas,
jau sykį nepasisekus. O jo tuo tarpu sumanyta pritaikyt
man baisiausią dalyką - prievartą. Kad dar nors gerumu,
tai kad ir jaustum neteisingsus siekimus, rodos visgi nebū-
tų taip sunku ir bjauru. O čia prievarta.

Sumanė, matote, išmest mano dalis, pritaikytas dar
lietuvių rankomis, o jų vietoje įstatyt naujas, prirengtas
maskolišku būdu viršininko priežiūroje. Iš pradžių buvo
net nuspręsta statyt visai naują tiltą, tiksliai pradėjus žmo-
nėms rėkt, turėjo pasitenkint "pataisymu".

Šaukiasi viršininkas inžinierių, tą Nikčernickį, ir
sakosi norįs tą ir tą, taip ir taip padaryt. Inžinierius, žiū-
rint toks sau pelių perkūnās, o koks gabus pinigams griebt.
Mato, kad čia sumanyta neteisėybė ne, - sutinka prie to
prisidėt ir dar patsai primena, kad vieškeluose esą daug
tiltelių, kuriuos galima būtų apmaskolint. Žiūrėk tu. Tai
neva lenkas, katalikas, o maskoliams padeda maskolint
Lietuvos tiltus. Dar žmonės šneka, kad lenkai eina iš vien
su lietuviais.

Pataisymą įkainojo 3000 rublių. Darbą paėmė pa-
žįstamas jau mums žydas, inžinieriaus didžiausias bi-
čiulis.

Privežė baisybę medžiagos, mane vėl uždarė ir pra-
sidėjo darbas. ... Vyrelė tu mano. Kaip ėmė draskyti ma-
ne, tai, sakau, bus man paskutinioji. Dar laimė, kad išgel-
bėjo mane inžinieriaus ir žydo godumas. Merzavcevas nė
nesusiprato.

Matote, kad mažiau reikėtų pirkt naujos medžiagos,
tai įsakė darbininkams, žinoma, už geresnį užmokestį, nak-
timis tašyt it obliuot senas mano dalis. Iš vakaro buvo jos
senos, o iš ryto jau naujos ir tiko.

Na, už tai pataisymas atsiėjo tik 500 rublių.

Tokiu būdu atgavau atgal daug lentų ir balkių, nors
susilpnintų, bet visgi drutesnių už naujuosius priedus.

Neseniai vėl išsitarė Maksimas Maksimovičius, kad
jis versias mane į provoslaviją. Kaip tai atliks, sunku
įspėti. Aš tik žinau, kad verčiant į provoslaviją, turi pro-
voslaviškai apkrikštyt, t. y. panardint į vandenį...

Tad mane dėl to silpnino, kad aš panerčiau į Šešupę
Išgauti!

Kol bus tilte nors viena senojo mano dalelė, tokio
krikšto nebus - išlaikysiu. O visų dalių, bičiuliai, per-
mainyt nesusipėsime... JUK IR JŪS PATYS NEAMŽINI;
NUSMUKSITE, BEVAŽINĖDAMI PER SAVO DAR-
BO TILTUS.

ŠAULIŲ AIDAS

Globoja L.Š.S.T. Vilniaus Šaulių Rinktinė Kanadoje - 1500 De Seve Ave., Montreal, P. Q.

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS 60 METŲ NUO JOS ĮSTEIGIMO
MINĖJIMAS BUVO IŠKILMINGAI ŠVENČIAMAS 1979 m. lapkričio
mėn. 24 d. MONTREALYJE. NUOTRAUKOJE - MOMENTAS IŠ MI-
NĖJIMO, KURĮ SURENGĖ L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA.

ŠAUKIAM I KUOPU SUSIRINKIMAI

Š. m. Vasario 24 d., 12 val.
Aušros Vartų Parapijos sa-
lėje šaukiami L. K. Mindaugo
ir "Neringos" Jūrų Šaulių
kuopų visuotini narių
susirinkimai.
Nariams dalyvavimas bū-
tinas.

• Maironio Š. Kp. visuotina-
me narių susirinkime sausio
mėn. 27 d. nauju Kuopos pir-
mininku išrinko A. Juozapa-
vičių, vicep. ir Moterų Va-
dovę J. Labuckienę, išdininke
A. Albrechtienę, sekretorium
J. Kručą ir Valdybos nariu-
Z. Labucką.

IŠ ŠAULIŲ KŪRYBOS

VASARIO 16-OJI 1945 METAIS

/Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos VEIDU Į ŠIAURĘ/

Su žemę drebinančiais smūgiais, su mirtį nešančiais
plieno paukščiais, su mūsų lūkesčiais ir kančiomis, aukšto
mistų viršūnėmis, saulės nukaitintomis kalnų atšlaitė-
mis, su srauniais, vinguriuotais kalnų upeliukais, su ne-
mariais ošiančiomis Baltijos bangomis, ašaromis ir pra-
kaitu permirkusiais laukais, kaimų ir miestų griuvėsiais,
krauju nulaistytais apkasais ateina - gaivalingas pavasaris.

Virš Dancig'o dunda kurtus patrankų griaustinis. Mūsų
sektoriuje rusai vėl pagyvino keletą dienų aprimusią pa-
dėtį. Vietoje galvojo greito toliminio išgyjiavimo slenka
niūrios dienos, belaukiant netikėtumų.

Įvedama griežtesnė kariška tvarka, rytiniai patikrin-
imai ir ginklų pažinimo pamokos, rikiuotės. Nori mums pa-
ruošti būti gerai kariais. Prie mūsų priskiria dar du vo-
kiečių puskarininkus tiems apmokymams praversti. Išėjį
mas ir įėjimas į mūsų rajoną pagriežtintas, civiliams
lankytis visiškai uždrausta.

Mūsų kariškas apmokymas nevyksta taip, kaip vokie-
čiams norėjusi. Mes gerai suprantam jų tikslus ir sąmo-
ningai ignoruojam, nemokam rikiuotės ir nepažįstam gink-
lų, aiškinamės, kad vokiškai nesuprantame. Vokiečiai
puskarininkai pyksta, keikiasi ir plūsta mus "sakrame-
tais" ir "auslenderiais" vadina. Kas mums? Pavasaris
ateina apkasais, kai po rikiuotės pamokų pasukam atgal
į barakus ir kai iš mūsų krūtinų suskamba gimtųjų laukų
lietuviška daina. Tada ir koja koja tinka, ir mūsų gre-
tos siūbuoja vienodu ritmu, skamba mūsų batų pakausty-
mai ir mūsų dainos aidi tarpukalni šlaitais, kaip Vilniaus
Paneriuose. Mes pasijuntame tikri Lietuvos kariai.

Vokiečiai mums jokių ginklų neduoda - "auslenderiais"
nepasitiki. Kastuvus vietoje šautuvo geriau. Tačiau mūsų
keli turime dar iš tėvynės atsivežtus pistoletus ir juos
slepame nuo vokiečių reikiama momentui. Maisto sto-
ka baigia pakirsti mūsų jėgas. Naktimis pleutu Dancig'o
pusėn rieda gausūs tankų ir šarvuotųjų daliniai. Aerodro-
me judėjimas vyksta apkrautu tempu. Sutirštėjusios civi-
lių pabėgėlių kolonos nenutrūksta rieda vakarų link.

Vakaruose sąjungininkai visais frontais stumiasi pir-
myn, vokiečiai "planingai" traukiasi. Gandai apie Jaltos
Konferenciją nedžiugina mūsų. Sąjungininkai reikalauja
besąlyginės Vokietijos kapituliacijos, atstatoma Lenkija;
bet nieko negirdėti apie Lietuvą, Latviją, Estiją...

Grįžta vyrai iš darbų. Vytautas ir Albertas parneša iš ae-
rodromo virtuvės pilną kišenę bulvių. Išsiverdame jas
ant kambario esamo pečiuko ir valgomose su margarino
priedu. Koks skanumas! Turime būti atsargūs, kad ne-
užeitų vokiečiai. Visi šeši kambario esantieji esame su-
sitarę dalintis sukaudintu maistu.

Š. m. rugsėjo mėn. 13 d.
numatyta suruošti Kuopos
5-ųjų metų veiklos minėjimą.

RINKTINĖS LEIDINYS

Rinktinės Leidinio Fondas
artėja prie užsibrėžtos su-
mos. Po paskutinio prane-
šimo Leidinio Fondas pasi-
pildė:

Vlado Pūtvio Šaulių Kuopa
iš sėkmingai praėjusio Kuo-
pos 25 metų veiklos minėji-
mo gauto pelno paskyrė 300
dol., Povilo Lūkšio Š. Kp.
bendru sąrašu - 83 dol., ak-
tyvus L. K. Mindaugo Š. Kp.
narys ir Montrealio visuo-
menininkas K. Toliušis, pa-
gal ankstesnę pasižadėjimą

- 50 dol. Po 25 dol.: Vy-
tija Jūrų Šaulių Būrys ir jo
pirm. M. Kizys; buvęs "Ne-
ringos" Jūrų Šaulių Kuo-
pos pirm. St. Vyšniauskas ir
šeima; L. K. Mindaugo Š. Kp.
narys Alb. Zabukas. 20 dol
-aktyvi L. K. Mindaugo Š. Kp.
narė, besireiškianti eilėraš-
čiais, P. Tekutienė.

Ilgametis Aušros Vartų
Choro dalyvis V. Skaistgirys
25 dol. ir L. K. Mindaugo Š.
Kp. sesė A. Sutkaitienė - pa-
pildomai 2 dol.

Visiems paaukojusiems
Leidinio išleidimui V. Š.
Rinktinės Valdyba taria nuo-
širdų šaulišką AČIŪ.

Vilniaus Šaulių Rinktinės
Valdyba

Vakare, sušėmus, Albertas, kaip mokantis lenkiškai,
slapta išsmunka už rajono ribų į už antroje kalno pusė-
je esantį lenkų kaimelį. Grįžta vėlai po vidurnakčio, su
šešiais kiaušiniiais ir senu foto aparatu, sumainęs už ap-
dėvėtą atklodę.

Lenkai žino, kad mes lietuviai, atsargiai - bet kalbasi
su mumis. Jų manymu, karas eina prie pabaigos, Vokietij-
jos pralaimėjimas neišvengiamas, jie daugumoje laukia
rusų kaip išvadotojų. Kalbina mus prisidėti prie jų po-
grindžio, kas mums nepakeliui, nes pažįstame mes juos,
Vilniaus žaidžia gyva.

Virš Dancig'o nestoja maurojus ugninė kanonada, grės-
mingame žemės virpesyje dangumi plaukia tamsūs, pava-
sario lietuim pritvinę debesys. Išaušta Vasario 16-oji.
Tikėtos laisvos dienos nuo darbų negavom. Lyg tyčia, net
ir mažiau sergančius paskyrė prie įvairių darbų.

Mūsų grupė iš dešimties vyrų su Gefreiteriu esame
paskirti į aerodromą iš vagonų iškrauti anglis. Jas iš-
krovę, į barakus grįžtame panašūs į juodžiausius Afrikos
negrus.

Vakare vokiečiai vis tiksliai leidžia atšvęsti mums taip
brangią ir mielą Vasario šešioliktosios šventę. Susi-
renkam į didžiulę valgyklos salę ir iškilmingą minėjimą
pradedam pamaldomis prie salės gale primityviai įtaisyt-
o altoriaus. Mišias atnašauja mūsų tarpe esantis kunigas
-karys Karilys.

Grėsmingame fronto gaudime, šiurpulingame žemės
virpėjime ypatingu širdžių susikauptimu ir maldoje išklaui-
some Dievo žodį. Kai iš mūsų krūtinų suskamba mūsų
tėvų ir motinų giedotos giesmės "Pulkim ant kelių", "Ma-
rija, Marija", ir kitos, prašančios Visagaliai malonų, su-
grąžinti mūsų tėvynei laisvę ir neapleisti mūsų sunkiame
išėjimo kelyje - kažkaip ant širdies pasidaro lengviau,
šviesiau. Į minėjimą garbės prezidiumą dvidešimt septy-
nių Nepriklausomybės metų sukačiais atženklinoti, pakvie-
čiami dvidešimt septyni iš įvairiausių Lietuvos vietų ki-
lė kariai, trys vokiečių karininkai, aerodromo komedan-
tas ir mūsų Kuopos vadas kapitonas Kramer'is.

Pasakomos kelios trumpos kalbos, sudainuojamos ke-
lios lietuviškos kariškos dainos, sudaromas minėjimo Ak-
tas, ant kurio visi pasirašome.

Aktas įteikiamas Kuopos vadovybei, kuri pasižada jį
saugoti ir, atėjus laikui, jį įteikti Nepriklausomai Lietuvai,
kad būtų atnešančiom kartom apie mūsų kartos jausmus
ir sunkią mums likimo primestą dalį.

Minėjimą baigiame Lietuvos Himnu. Į barakus grįž-
tame su stipresne ateities viltimi, tikėdami atbūdančio
pavasario gamta, kurį nuplaus esamo karo žaizdas, su-
grąžins tautoms prarastą laisvę ir parodys sugrįžimo ke-
lius į palikuosius gimtuosius tėviškius laukus.

Virš Dancig'o žaižaruoja gaisrų pašvaistės. Balti-
jos bangų ošimas liejosi su patrankų dūžiais, vingiuotais
apkasais ateina - pavasaris.

RINKTINĖS ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Š. m. balandžio mėn. 26 d.,
šeštadienį, Hamilton'e Ont.,
Aušros Vartų Parapijos sa-
lėje, 58 Dundur str., N. šau-
kiamas visuotinis ats-
tovų suvažiavimas.

Visi Vilniaus Šaulių Rink-
tinės daliniai iš anksto kvie-
čiami tinkamai pasiruošti ir
suvažiavime aktyviai daly-
vauti su dalinių vėliavomis.

Atstovų registracija pras-
idės 1 val. p. p. Suvažiavimo
posėdis - 2 v. p. p.

Sekmadienį, balandžio 27 d.
visi dalyviai ir svečiai su
Kuopų vėliavomis dalyvauja
Aušros Vartų šventovėje iš-
kilmingose pamaldose ir
prie Paminklinio Kryžiaus
žuvusiųjų už Lietuvos laisvę
pagerbime. Suvažiavimo pro-
ga D. L. K. Algirdo Šaulių
Kuopa šeštadienio vakare
rengia iškilų vakarą -
koncertą, kuriame bus
maloni proga susitikti ir pa-
bendrauti.

Atvykstantieji iš toliau,
nakvynių reikalais prašome
kreiptis į D. L. K. Algirdo Š.
Kp. pirm. P. Kanopą, 48 Hal-
ton Ave., Hamilton, Ont.
L8M 2L2.

Ši Vilniaus Šaulių Rinkti-
nės Atstovų Suvažiavimą
globoja D. L. K. Algirdo Šau-
lių Kuopa.

• Toronto Vlado Pūtvio Šau-
lių Kuopos Valdyba sausio 26
d. LN Gedimino Pilies Me-
nėje surengė savo nariams
ir jų draugams labai jaukų
subatvakarį.

J. Š.

NUO CHAMONIX LIGI LAKE PLACID (1924 - 1980)

* TRUMPOS ŽIEMOS OLIMPINIŲ ŽAIDIMŲ APYBRAIŽOS *
(tęsinys)

Karo nepaliesti švedai nesunkiai surenka net pirmas tris vietas 18 ir 50 km. nuotoliuose, įskaitant ir 4x10 km. estafetę. Alpinistinėse rungtyse (nusileidimas ir nusileidimas - slalomas, kaip sudėtinė), atstovo - prancūzo Henri Oreiller asmenų, laimi abudu aukso medalius. "Bobsley" rogučių 4-kės sudėtyje, kurią amerikiečiai, kaip II-oji komanda (dalyvavo ir I-oji, užėmusi III vietą) laimėjo aukso medalį, randame ir Amerikos lietuvių Edvardą RIMKŲ, vairuotojo poste. Šveicarai ir amerikiečiai, turėdami stipriausias pozicijas, šį kartą vėl siekė pergalių. Ypač šveicarai to norėjo nors iš ligšiolinių laimėjimų 4-nė "bobsley" santykiu buvo 2:2. Amerikiečių ketveriukė svorio pozicijoje traukė net 900 sv., atseit, vyrukai po 225 sv. o šioje rungtyje, ypač jei iškrenta nauja sniego danga, šis krūvis daug priduoda. Nervinė įtampa buvo didelė, nes favoritai net traukė dūmą čia pat prie pradmės-starto. JAV antroji komanda, kurioje ir mūsų Rimkus buvo, namuose nepasizymėjo greičiu, atip pat ir čia, St. Moritz, nebuvo skaitoma favoritu prieš I - ją ar šveicarams, betgi rungtynių eiga štai kaip ėjo: I - me nusileidime šveicarų I - oji komanda pasiekia geriausią laiką 1:16.9 (1 min. ir 16.9 sek.), JAV II-oji - 7:17.1 s., taigi 0.2 skirtumu ir buvo II-oje vietoje. Po

dviejų nusileidimų dėl techniško sugedimų nusileidimo take, rungtynės buvo nutrauktos ir baigtos sekančią dieną. II-osios amerikiečių komandos naujas startavimo būdas, visiems stumiant rogučius, o po to paeiliui visiems užsėdant, laidavo pergalę, o favoritai šveicarai dėl susižeidimų nuslinko į IV-tą vietą, kas belgams laidavo sidabro medalį.

Po šių penkerių žiemos olimpinių žaidimų klasifikacinė lentelė buvo ši:

1. Norvegija medalių aukso - 23, sidabro - 23, bronzos - 20.

2. JAV - aukso - 13, aidabro - 10, bronzos - 10.

3. Suomija - aukso - 9, sidabro - 10, bronzos - 10.

Taškais skaitant - 10, 5, 4, 3, 2 ir 1.

Švedija - 107 taškai, Šveicarija - 82 ir JAV - 72.

Istorinių šaltinių dėliai turime pabrėžti, kad čia pirmą kartą buvo pravesta žiemos penkiakovė, kuri susidėjo iš 10 km. slidėmis perbėgimo, nusileidimo, fechtavimo, laukais jojimo ir šaudymo. Visas tris pirmas vietas (aukso, sidabro ir bronzos medalius) laimėjo švedai. Šeiminkai šveicarai kritiškai atsiliepė, nes buvo daug darbo ir išlaidų, o atvyko tik keturiolika dalyvių iš penkių kraštų.

OSLO 1952 m.

Suomiai dominuoja šiauriečių rungtynėse, laimėdami 50 km. distancijos I ir II vietas, kur Veiko HAKULINEN ir Eero KOHLEMAINEN

atsigriebia už 18 klm. rungtis, atitekusias norvegui Halgeir BRANDEN.

Su gera ir įtikinančia persvara suomiai išneša pergalę 4 X 10 klm. vyrų estafetėje, veik pilnom 13 min. pasiekia baigmę prieš norvegus.

Šiauriečių sudėtinę ir specialius šuolius surenka norvegai. Anksčiau iškopę į laimėjimus (1948 m. St. Moritz) švedai vos ištraukia bronzos medalį 4 X 10 klm. estafetėje.

Nauja rungtis moterims - 10 klm. nuotolis slidėmis, kur dėl mažo dalyvių skaičiaus, suomės tarp savęs išsidalina (laimi) visas tris pirmas vietas. Kaip žiemos olimpinių žaidimų pirmasias, o kartu ir istorines turime pažymėti: Lydia WIDEMAN, Mirja HIETAMIES ir Siiri RANTANON. Mažąjį ir didįjį slalomą laimi amerikietis Andrea LAWRENCE.

Dailiajam čiuožime amerikietis D. BUTTON ir vėl prašoka visa klase savo konkurentus, pasiglemždamas aukso medalį. Poriniams nauja jėga - vokiečiai: Ria ir Paul FALK, nesunkiai nustumia amerikonus į II vietą. Greitajam čiuožime norvegas Hjalmar ANDERSEN skina laurus 1500, 5000 ir 10,000 mtr. rungtyse. Amerikiečiai Henry KENNETH ir Donald Mc DERMOTT pirmieji atsiranda 500 mtr. sprinte - trumpiausioj greitojo čiuožimo rungty. Pirmu kart ir su bronzos medaliu šioj konkurencijos atsiduria

ir Kanados atstovas Gordon AUDLEY, kurio lygus 44,0 sek. laikas su norvegų JOHANSEN. Būdinga, kad nematome nė vieno suomio medalistų tarpe. Reikia spėti, kad po karo dar nebuvo atsigavę.

Ledo rituly kanadiečiai surenka 15 taškų, baigminiam rate sužaidę lygiomis (3:3) prieš amerikiečius ir 3:2 nugalėję švedus, jau 5-tukartu laimi šio, pasaulio greičiausio žaidimo pergalę. Kanados komandos sudėty randame lietuvių ALLAN PURVIS.

CORTINA DAMPOZO 1956 m.

Pirmasis rusų pasirodymas žiemos Olimpinuose žaidimuose.

Gera išstudijavę 1952 m. Helsinky - Vasaros Olimpinių žaidimų atmosferą, kur rusai pirmą kartą iškėlė keją, jie dar nedrįso važiuoti į Oslo Olimpinės žiemos žaidynes. Reikalingas buvo apčiuopinėjimas žiemos sporto stiprumo ir palyginimų, kad ateinantis slenksčio peržengimas į Olimpinių Sąjūdį, būtų vertas jų sudėtų vilčių ir spėliočių.

Šiauriečių rungtynėse, 18 klm., 30 ir 50 ištraukia bronzos medalius, o 14 X 10 klm. estafetėje - aukso medalį, 61 sek. laimėję prieš atkaklius suomius. Rusų didžiausias ramstis buvo slidininkas Pavel KOLTSCHIN, kurio 15 ir 30 klm. vietos (bronzos) dar neišėmė, o estafetėje buvo iš visų dalyvių pajėgiausi.

Alpinistinėse rungtynėse (nusileidimuose) iškyla naujas austrų meteoras (nors meteorai krenta žemyn, bet šis užsikabino sniego paviršiu ir dar su slidėmis), Anton SAILER nušluodamas visas tris rungtis: nusileidimą, slalomą ir didįjį slalomą. Moterų grupėje naujos viešnios 10 klm. nuotoly - rusės kietoj varžymosi eigoj laimi I ir II vietas, III-ją - švedė. Buvo pagrįstai spėliojama, kad estafetę 3 X 5 klm. tikriausiai paglemš rusės, bet suomių trejetas, net 27 sek. pralenkę, laimi aukso medalį.

Jei Dick Button pasitraukė, gintu greičiu tęsdami, išplė-

šia virš 1 min. prieš rusus; šie irgi abudu vienodo pajė-

štai, vyrų dailiajame čiuožime Alan JENKINS, Ronald ROBERTSON ir David JEN-

KINS, su didele ir tvirta elegancija šuolių ir pilnu muzi-

kalumu, įspūdingai atstovauja lietuvių ir švedų laimėjimams.

damis visus tris medalius: aukso, sidabro ir bronzos. Tuo 2. Veikko Hakulinen - Suomija

dar džiaugsmas nesibaigė, 3. Rolf Ramgard - Švedija

nes jankių moterys, vis ieš- 4. Lennart Larsson - Švedija

kodamos sau lygių teisių (šį 5. Sixten Jenberg - Švedija

kartą labai vertų ir garbingų) 6. Pentti Pelkonen - Suomija

irgi susiima. Emma TENLEY Dramatiškiausia visų O-

ALBRIGHT ir simpatiškoji limpinių žaidimų eiga buvo

(vokiečių kilmės) Carol HEISS 4 X 10 klm. estafetė, kai su-

pelno aukso ir sidabro meda- 4 X 10 klm. estafetė, kai su-

lius. sirėmė suomiai su norvegais.

Nuolatinis pirmavimas tai

vienų, tai kitų, labai įtemptai

veikė laukiančią minią, o y-

pač trenerius, kol galutinai

paskutinysis suomis Halkuli-

nen išlygina buvusį skirtumą

ir tikru suomišku charakteriu

bei sukaupu dvasinių ir fizi-

nių jėgų darnumu, paskuti-

niaisiais žingsniais pertrau-

kia baigmės juostelę vos

0,8 sekundės skirtumu. Lai-

kas - 2 : 18;45,6 val. prieš

norvegų 2 : 18; 46, 4 val.

Tikrai pilna varžybinio gro-

žio ir atkaklumo estafetė.

Rusai lieka III-ioj vietoj lai-

kui 2 : 21,6 val., o po jų šve-

dai, atsilikę 10,2 sek..

Ilgametiniai laimėjimai

šiauriečių sudėtinėje - kom-

binuotoj rungtyje (15 klm.

perbėgimas ir šuoliai nuo

mažojų tramplynų - nuosklan-

dos), norvegams sudavė ne-

tikėtą ir nelauktą smūgį. Vo-

kietis Georg Thoma labai

gerai sukoręs 15 klm. ir tu-

rėdamas jau 8 sek. prieš

stipriausią konkurentą nor-

vegą Tormod KNUTSEN lai-

mi šuolius net 4 taškų skir-

tumu, atidaro naujų laimėji-

mų kertelę Vokietijai. Di-

džiulė sensacija tuometinio-

se žaidimuose.

15 klm. perbėgime skandi-

nava draugiškai pasiskirsto

vietas šia tvarka: aukso med-

- Hakon BRUSVEEN, Norve-

gija, Sixten JENBERG - Šve-

dija ir milžiniškų jėgų ir

energijos šaltinis - suomis

Voikko HAKULINEN. Tarp

I-jo ir III-jo tik 7,5 sek.

laiko skirtumas. (b. d.)

SIMPOZIUMAS MONTREALYJE

/Montrealio Simpoziume pagrindinį žodį tarė Rasa Lukoševičiūtė. Jo ištraukas arba santraukas čia patieksime. Visi pageidavo, kad tokių simpoziumų būtų daugiau/

Remiantis imigracijos bangomis, skirstau mūsų lietuvišką visuomenę į keturias grupes.

Pirmoji, tie lietuviai, kurie išvyko iš Lietuvos prieš Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą, arba kelis metus po to. Tai buvo lietuviai, kurie, pažinę labai didelį skurdą ieškojo geresnių materialinių bei dvasinių gėrybių. Laikui bėgant, geriau pažindami Kanados institucijas, nuotaikas, mentalitetą, jie smarkiai integravosi į savo aplinką, apsisėdami lietuvių kalbos naudojimą ir tokiu būdu lietuvių kultūros puoselėjimą. savo lietuvių visuomenėje juos retai matome.

Antroji grupė, skaitlingiausia ir veikliausia mūsų visuomenės dalis yra tie, kurie išvyko iš Lietuvos Antrojo Pasaulinio Karo metu, artėjant antrajai karo okupacijai (rusų, nes tikrumoje, tai buvo jau trečioji, įskaitant hitlerininkus vokiečius, K.).

Ši grupė atkūrė išeivijoje beveik visas Lietuvoje veikusias organizacijas. Šioje grupėje labiau išryškinta lietuviybės išlaikymo idėja. Tai yra tiesioginis lietuviškos tautinės kovos vaisius, kuriuo tikėjo ir tebetiki šios grupės lietuviai.

Trečioji grupė yra visi tie, kurie išvyko iš Lietuvos su savo tėvais, būdami kūdikiai arba jauni mokyklinio amžiaus paaugliai. Tai yra tie vadinami "war babies" (karo naujagimiai) arba, gal net ir geriau pasakius, lietu-

vių išeivijos jaunimas prieš 25 metus. Ne be reikalo naudoju šį išsireiškimą: iš tikrųjų kalbu apie jaunus lietuvius, sukūrusius jaunąs lietuviškas šeimas, baigusius aukštuosius mokslus, stipriai savo aplinkoje įsikūrusius jaunus tarp 30 ir 50 metų amžiaus žmones, kurie laukia tos dienos, kai jie bus užtenkamai suaugę tęsti lietuvišką išeivijos veiklą. Šioje grupėje labai smarkiai vyrauja profesionalizmas, individualizmas, egoizmas. (Ši paskutinioji charakteristika būtų sukėlusį idomių diskusijų, jeigu būtų duota daugiau laiko, K.) Nepažinę Lietuvos, bet ir skaitomie imigrantų vaikais išeivijoje, jie yra visa ta vadinama vidurinioji generacija, ta spraga, arba angliškai pasakius "generation gap" mūsų lietuvių visuomenėje.

Ketvirtoji grupė yra Montrealyje gimę jauni lietuviai kilmės kanadiečiai ar kvebekiečiai. Tai yra žmonės, kurie gyvena pilną Kanados gyvenimą su viena išimtimi: savaitgaliais. Beveik visi yra rankę lietuvišką šeštadieninę mokyklą ir šeštadienio vakare parapijos salėje suorganizuotus balius, jie yra ėję į dešimtos valandos sekmadienines pamaldas, veikę skautų ar ateitininkų organizacijose bei repetavę sekmadienio vakarais parapijos salėje. Daug iš šios grupės narių važiuoja į vasaros stovyklas, lankėsi ir kitose lietuvių kolonijose, bet, sukakę 21-22-23 ar 24 metus

tus, pakeitę laisvalaikio užsiėmimus, atsitraukia iš lietuvių gyvenimo. Šios grupės visuomeniškumas - indidivido laisvalaikis."

Svarbiausioji jos temos hipotezė buvo ši:

Dabartinis lietuviškas visuomeniškumas, nepagrįstas idealizmu, mažu su laiku vis greičiau nyksta.

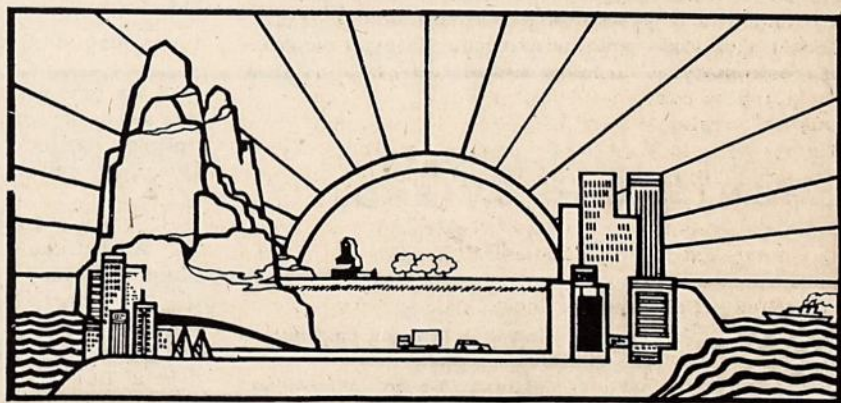
Apibrėždama idealizmo ir visuomeniškumo sąvokas, R. L. patiekė Juozo Girniaus, Guy Rocher mintis ir lietuvių Enciklopedijos definicijas.

Dr. Juozas Girnius, žymus lietuvis filosofas ir visuomenininkas sako, kad mūsų lietuviškos aplinkos socialiniai ir kultūriniai elementai kurie sudaro šį procesą yra lietuvių kalba, lietuviškas tautinis charakteris, lietuvių tautos istorija ir lietuvių kultūra. Juos integruodami skirtingų išgyvenimų dėka ir dažnai skirtingose gyvenimo sąlygose tampame sktyvios lietuvių visuomenės dalimi.

Anot Guy Rocher, žymaus Quebec'o sociologo, visuomeniškumas yra procesas, kuriuo individas išmoka ir pasisavina savo aplinkos socialinius ir kultūrinius elementus, juos integruoja savo asmenybėje skirtingų išgyvenimų dėka ir tampa aktyvia savo visuomenės dalimi. Visuomeniškumas tai yra procesas, pagrįstas vertybių sąvoka: procesas, kuris prasideda nuo pat individo gimimo ir tęsiasi jo viso gyvenimo metu.

(bus daugiau)

Jūs priklausote Kanadai

...o Kanada priklauso jums

Kanada yra jūsų šalis. Kiekviena provincija, kiekvienas miestas, kiekvienas miestelis! Atlanto provincijos rytuose, žavinga valstybinės sostinės sritis, didingieji Rockie kalnai vakaruose ir už jų! Vakarinės sritys. Tai nuostabaus ir natūralaus grožio, pažangos ir paprasto nuoširdumo šalis, su plačiausiom atostogų galimybėmis, kurių neturi jokia kita šalis. Šiais metais susipažinkite ir su kitomis Kanados sritimis!

Canada

TIEK DAUG GALIMYBIŲ

Canadian Government
Office of Tourism

Office de tourisme
du Canada

Ypatinga Knyga Ir Jos Pristatymas

Įvairūs memuarų autoriai yra atžymėję Nepriklausomos Lietuvos laikotarpyje atsieliktus dvasinius, kultūrinius ir materialinius laimėjimus. Skaitome prekybinių, valdininkų, kariuomenės vadų, politikų ir kitų profesijų žmonių atsiminimus. Tik apie vieną, labai svarbią mūsų nepriklausomo gyvenimo sritį - lietuviškąjį laivyną ir laivininkystę - turime labai šykščių, padrikusių žinių.

Ar yra kas nors rašytino apie lietuvišką jūrininkystę ir ar iš viso Lietuva turėjo jūros laivų? - paklaus mažai apie lietuvišką uostą ir lietuvišką pajūrį nusimanantys skaitytojai. Tiesa, senieji iš jų dar prisimena, kad Klai - pėdoje buvo toks laivas "Prezidentas Smetona". Ir kaip jie neatsimins, kai jiems, kaip sausumos žmonėms, atvykusiems su ekskursija į Klaipėdą, jo denyje teko patirti vieną savo gyvenimo didžiųjų pergyvenimų, t. y. gerą galą išplaukti į kartais gana stipriai banguojančią Baltiją ir, didžiam nemalonumui, iki odos sušlapti nuo netikėtai per laivo bortą persiritusios bangos, ar ir nemaloniu būdu žuvis pašerti...

Bet, kad nepriklausoma Lietuva, šalia mums dar gerai atsimenamais vardais ratinių upinių garlaivių būtų turėjusi dar ir laivų, kurie plauktų į tokius tolimus ir garsius Europos uostus, kaip Londoną, Hull, Le Havre, Rotterdamą ir kitus - tai daugeliui tik kažkur nugirsta ir netikėta naujiena.

O yra nenuginčijamas nepriklausomos Lietuvos gyvenimo faktas, kad tokių laivų būta ir kad jie tokiais vardais kaip "Kaunas", "Marijampolė", "Neringa", "Venta", "Utena", "Šiauliai", "Kretinga", "Nida" ir kitais, skrodė jūros vandenį ir darė tolimas keliones.

Tik nepriklausomybės netekus, pasibaigę lietuviškųjų tolumo plaukimo laivų gadynė: okupantai laivus arba pasigrobė, ar juos karo eigoj paskandino. Kapitonai ir laivo įgulos, jei nenuskendo su laivais, daugumoje atsidūrė Sibire, ar, bėgdami nuo grįžtančio siaubingo bolševikinio antplūdžio, pasklido po visą pasaulį. Taip, beveik keturiems dešimtmečiams praėjus nuo mūsų laivyno pasiro-

dymo jūrose, atsiekti laimėjimai pateko į visišką užuomarsą.

Dabar lietuviškoje jūrinėje literatūroje (jeigu iš viso tokia iki šiol egzistavo) pasirodė 240 psl., didelio formato, gausiai iliustruota, kietais viršeliais ir gaugiaspalviu aplanku knyga, pavadinta "Jūrų Keliais" - Jūrų Kapitono Atsiminimai. Joje sukaupta medžiaga apie nepriklausomos Lietuvos jūrų laivyno atsiradimą, klestėjimą ir jo tragišką pabaigą. Patiekiami žemėlapiai, laivų brėžiniai, nuotraukos ir komentarai apie šių dienų okupuotos Lietuvos laivyną.

Kas tas autorius, kuris ėmėsi plunksnos rašyti apie mūsų laivyną? Tai įvairių pasaulio vandenynų skalautas, jau beveik 80 metų siekiantis ir Chicagoje gyvenantis jūrų kapitonas Bronius Krikštopaitis. Jis nepriklausomai nei caristinei, nei kaizerinei jūreivijos epochai, nes savo jūrų kelius pradėjo keliauti jau pačiais pirmaisiais mūsų nepriklausomybės metais.

Kpt. Krikštopaitis patiekia daug žinių ir įvykių iš jūrininko gyvenimo. Plaukdamas garsiaisios suomio Eriksono būrlaiviais, jis kelis kartus apiplaukė Horno Ragą, aktyviai dalyvavo lietuviško laivyno steigime ir išvedė pirmąjį lietuvišką laivą į jūrą.

Kpt. Krikštopaitis savo knygoje kelia jūrinę mintį ne sausų faktų dėstymo principu. Tiek laivyno kūrimosi sunkumus, jo skaidriausią laiką, tiek ir jo tragišką pabaigą, jis pavaizduoja savo, kaip jūrų kapitono, įdomiais, gyvais ir kartais komišku persunktais pergyvenimais. Žodžiu, jo parašytoji knyga "Jūrų Keliais" tampa populiari, fascinuojanti ir ne daug apie jūrą nusimanančiam žmogui. Todėl daugelis skaitytojų yra tos nuomonės, kad kpt. Krikštopaitis, taip patraukliai rašydamas, galėjęs dar ir daugiau parašyti. Pavyzdžiui, Vladas Bakūnas "Naujie - nose", išreikšdamas pasitenkinimą apie techniškai gerai atliktą darbą pastebi, kad taip sklandžiai rašydamas, kpt. Krikštopaitis galėjo dar kokį dešimtį puslapių savo atsiminimų pridėti.

M. Valiukėnas "Dirvoj" rašo: "Kai perskaičiau paskutinį 239-ąją šios knygos puslapį, pasigėdau, kodėl jos autorius taip greit savo pasakojimus sutraukė, kodėl skaitytoji tokius įdomius, mažai žinomus ar visai nežinomus jūrininkų pasaulio vaizdus, nuotykius taip staiga nutraukė..."

Stepas Paulauskas, recenzuodamas knygą "Tėvynė" pastebi, kad knyga labai lengvai skaitoma ir pradėjus ją skaityti, nesinori jos padėti iki paskutinio puslapio.

* * * *

Š. m. sausio 20 d., Chicago Šaulių Namuose, po Klaipėdos Krašto atvadavimo minėjimo, gen. Daukanto Jūrų Šauliai surengė jūrų kpt. Krikštopaičio parašytos knygos "Jūrų Keliais" pristatymą. Ta proga iš Los Angeles buvo atvykęs žinomas žurnalistas Vladas Bakūnas, o iš Monrealio - Anas Lymantas su žmona.

Po E. Vengianskio žodžio, Anas Lymantas, pristatydamas knygą, nušvietė knygos atsiradimo eigą ir trumpai apžvelgė jos turinį. Jis pabrėžė, kad retai pasitaiko tokių laivų kapitono, kurie yra ne tik geri savo profesijoje, bet kartu ir geri rašytojai. Todėl kpt. Krikštopaičio knyga lietuviškoje nautikos literatūroje dar ilgai užimsianti pirmąją vietą. O jei po daugelio metų ir atsirastų rašančiųjų apie buvusį mūsų laivyną, tai tokie jau negalės įsigyventi į praėjusių laikų dvasią ir nuotaiką ir jiems trūks tų asmeninių pergyvenimų, kurių turėjo knygos autorius. Anot Anso Lymanto, jūrų kpt. Krikštopaitis, parašęs knygą ir, kaip pensininkas, didžiausia dalimi savo lėšomis ją išleidęs, ne tik pastatė savo buvimo šiame pasaulyje ženklą, bet ir paminklą mūsų nepriklausomos Lietuvos jūreiviams ir laivams.

Jis mus slėpė, kaip įmanydamas, laikinai išveždavo pas savo draugus ir vėl atveždavo. Naktimis kai viskas aplinkui nutildavo, atsivedavo mus į savo kambarį ir tyliai įjungdavo radiją...

Sutikau nemažą niekšų, sadistų ir žudikų

Aš sutikau tikrai humaniškus kilnių žmonių, kurie tamsiomis fašizmo dienomis lyg švyturiai žibėjo tamsią naktį. Tai kunigas Vincas Byla iš Šiaulių. Tai kunigas Kleiba ir jo šeimininkė Juzė, Hiksai, mokytojai Trečiokienė, Butotienė ir Ragauskai iš Kudžių kaimo; Valentinavičiai, gydytojai Dedonienė, Baktys, Rudzinskienė, Jūraitė iš Šiaulių; buhalterė Ona Tikuišytė iš Šaukoto, Kuzminskienė iš Šiaulės. Jie mąs šįandien dar kartą noriu pasakyti ačiū.

Ačiū jums, žmonės, kad jūs tokie.

Ačiū jums, žmonės, už tai, kad jūs atgaivinate fašistų atimtą tikėjimą žmogumi.

Te ne vienas žmogus pasaulyje nepatiria mūsų iškentėtų kančių.

Te ne viena motina žemėje nepatiria mano skausmo, mano kančios.

P. Tokerienė gydytoja-stomatologė

Netekęs jėgų, atsitiktinai užklydau į vienus namus Kėdainių rajone, Pėdžių kaime.

Iš pradžių sukūriau versiją, atseit, einu iš Kauno ligoninės (lageryje mane buvo plikai nukirpę) ir ieškau saviškių.

Tačiau šeimnininkai greitai suprato, kad aš slapstausi nuo fašistų.

Jie mane pavalgydino ir paslėpė daržinėje, o hitlerininkams pradėjus dažniau užpuldinėti ir plėsti kaimą nugabeno į netoliese esantį mišką.

Suminėsiu pavardes ir adresus žmonių, kurie, rizikuodami gyvybe, slėpė mane ir išgelbėjo...

V. Lazersonas

Dar norėčiau papasakoti apie Gudų šeimą, paprastą ir širdingą. Pas juos aš radau prieglobstį sunkiausią sa-

Jūrų kapitonas Br. Krikštopaitis Lietuvos Laivyno tarnyboje

"Ateis kada nors tas laikas, kai išlaisvintos Lietuvos jaunoji karta, ypatingai jos jūreiviai, su ypatingu smalsumu ir užsidegimu skaitys kpt. Krikštopaičio knygą ir ieškos žinių, kaip iš tikrųjų pirmieji laisvi lietuviai savos laivų jūros keliais keliavo", - baigė A. Lymantas.

Žurnalistas Vladas Bakūnas, apibūdindamas kpt. Krikštopaičio asmenį, pristatė ir jo šeimą. V. Bakūnas, kuris nepriklausomoje Lietuvoje buvo jūrinės minties žurnalo "Jūra" redaktorius ir kuris autorių pažįsta jau iš pirmųjų jūrininkystės laikų, pabrėžė, kad kpt. Krikštopaitis jūreivystės sluoksniuose buvo skaitomas vienu iš rimčiausių ir gabiausių kapitono. Kai kiti kapitonai turėjo avarių jūroje, užplaukė ant seklos ar susidūrė su kitais laivais ir turėjo nemažų minusų kapitono tarnybos lape, kpt. Krikštopaičio tarnybos lapas yra ir liko švarus. Už tai laivininkystės bendrovės, prieš darydamos sprendimus, pirmiausia konsultuodavo kpt. Krikštopaitį. Tokiu būdu jis ne tik vadovavo laivams, bet juos, bendrovės padeda - mas, pirma nupirkdavo.

Kpt. Krikštopaitis savo žodyje padėkojo jūrų šauliams už suruoštą gražų knygos pristatymą ir ypatingai nuoširdžiai padėkojo montreališkui Ansi Lymantui už visokeriopą jam suteiktą pagalbą, rašanč ir išleidžiant knygą.

Po to autoriui buvo sugiedota "Ilgiausių Metų". Knygos pristatyme, tarp įvairių įžymių svečių, organizacijų atstovų ir dvasiškų, dalyvavo ir Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė. Knygos buvo parduota apie 50 egzempliorių.

L.

* Knyga gaunama pas autorių Bronių Krikštopaitį: 3639 West - 55 Place, CHICAGO, Ill. USA 60629, ir lietuvių kioskuose. Kaina - JAV-se: \$10, plus 85 c. už persiuntimą. Kanadoje - \$12, plus 85 c. už persiuntimą.

Jūrų kpt. Bronius Krikštopaitis, po knygos pristatymo Šaulių Namuose Chicagoje, knygos pirkėjams duoda ne tik savo parašą, bet ir asmenišką aršą.

ŽMONIŠKUMO ŠVIESOJE...

(tęsinys)

ACIŲ JUMS, GERIEJI ŽMONĖS -

Po šia antrašte randame visą eilę trumpų pasisakymų.

..... Šaltą gruodžio naktį aš išbėgau iš geto. Nuplėšusi nuo krūtinės ir nugaros geltonas žvaigždes, be dokumentų, be pinigų, visiškai bejėgė atsidūriau "laisvėje".

Kur eiti? Į keno duris pasibelsi? Kur eiti, kai visas pasaulis tau pasidarė toks niūrus, kai nebetiki žmonėmis, kai tu nežinai, kas šiandien tavo vakarykštis draugas?

Staiga prisiminiau vieno lietuvių moksleivio žodžius, kuriuos aš išgirdau netrukus po vaikų akcijos: "Pas mus per tikybės pamokas kunigas V. Byla sakė, kad vokiečiai blogai elgiasi, persekiodami ir žudydami žydus tik dėl to, kad jie žydai. Apie žmones galima spręsti tik iš jų poelgių. Ir žydų tarpe yra kilnių, tikrų žmonių. O vaikai, tai jau tur būt, visi geri".

Pas jį. Padės, nepadės, bet greičiausiai neišduos. Klebonas Byla paslėpė mane klebonijoje, kurios pusė buvo užėmė vokiečiai, o pats leidosi į kelionę po kaimus, ieškoti saugesnės vietos. Jis mane įtikino, kad kai kuriuos išvežtus vaikus išgelbėjo ir suteikė man viltį, kad jų tarpe yra ir mano Adutė.

Kužių kaime pas kleboną Kleibą mūsų buvo ketvertas. Jau buvo po Stalingrado mūšio, ir fašistai ypač siautė.

Bijodami dėl savo geradario gyvybės, mes keletą kartų stengėmės iš jo namų išeiti kur akys veda.

Klebonas Kleiba mūsų neišleido. "Aš nebijau. Jei bus lemta, žūsime visi, o jei išliksime gyvi, aš žinosiu, kad gyvenime padariu gera".

4 psl.

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos ėkup. Lietuvoje ir Išteltijoje/ Parinko J. P-lis

RADINIAI VILNIAUS KATEDROS POŽEMIOSE

A. Užunevėžis "Tiesoje" rašo apie Vilniaus požemius, jų restauravimą ir pritaikymą. Mūsų skaitytojui gal būt bus įdomiausia šios straipsnio pastraipos:

"Grupė Vilniaus senamiesčio restauruotojų kovo 30 d. triūsė Paveikslų galerijos, buvusios katedros, požemiuose. Jie tyrė neseniai aptikto kvadratinio pastato fragmentus.

"Kaip, papasakojo menotyrininkas S. Pinkus, randamos plytelės rodo, kad tai ikigotinio laikotarpio pastatas, stovėjęs Mindaugo laikais.

"Nuodugnai ištyrus pastato liekanas, tikimasi vertingos medžiagos istorikams.

NAUJAS LIETUVIŠKAS BALETAS

Valstybinis Akademiniš Operos ir Baletu Teatras pasirodė su nauja premjera "Baltaragio Malūnas".

Libretą pagal Kazio Borutos to paties pavadinimo knygą parengė Vytautas Brazdylis. Jis yra šio pastatymo choreografas. Muziką sukūrė vilnietis kompozitorius Večislovas Ganelinas. Malūnininko rolę atlieka Vytautas Kuzma ir Jonas Katakynas, Pinčiuką - Vytautas Chlebinskas.

TERŠIA APLINKĄ

"Valstiečių Laikraštis" išspausdino tokį T. Bernoto skundą:

"Jeigu teks keliauti pro Kuršėnus, žinoma, ne plentu, o kuršėniečių mylimos ir vietos poetų apdainuotos Ventos upės kairiojo kranto vingiuotu keliuku, vedančiu į "Taikos" kolūkio gyvenvietę, nenustebkite išvydę retą vaizdą. Taškydamos juodą, dvokiantį purvą, čia lekia viena savivartė po kitos. Jos pakrautos Kuršėnų miesto valymo įrengimų nebaigta apdoroti skysta nešvarumų mase. Dauguma krovinių iš kėbulų išsilaisto prie pat Ventos ir į ją įtekantį upelį.

Nešvarumai patenka į Ventą. Kelias pažliugęs, nemalonus kvapo marmalyne. O vaikai per nešvarumus kiekvieną dieną brendą į mokyklą ir grįžta į namus. Kaip čia padaryti tvarką, turėtų pasirūpinti pats kaltininkas - Pavenčių Cukraus kombinatas".

* Šia proga paaiškinsime du gražius lietuviškus žodžius, kurių mes išievojome arba nevertuojame, arba jų ir nežinome: "savivartė" - pats savo krūvį išverčias, specialūs sunkvežimiai; paliktos savivarčių krūvos. "Kėbulas" - vežimė, automatinis viršus, ant kurio dar galima uždėti krovinį.

Laimė, kad vietinė cenzūra leidžia pasiskųsti apsilaidimu apyvokoje. Laimė, kad lietuviams dar rūpi grožis, sveikatingumas ir tvarka aplinkoje.

TRUKUMAS PREKIŲ VERČIA SPEKULIUOTI

"Anadien Vilkaviškio rajono liaudies teisme iškart nepatikėjau savo akimis: viename kampe priversta visokių prekių. Pasiteiravau: kaip čia teisme įsikūrė savotiškas universalinės parduotuvės filialas?

Pasirodo, visokių plauko deficitą, kurio parduotuvėse tai būna, tai nebūna, čia susineša ne tik vilkaviškiai, bet ir kapsukiečiai, kauniečiai ir iš dar toliau atvykę.

Štai vieną dieną Vilkaviškio universalinėje parduotuvėje buvo pastebėtas kilnojamas avalynės skyrius.

-Kam vyriškų batų su aukštu kulniuku? - pakvietė pirkėjus po parduotuvę vaikščiojanti moteriškė.

Kai kas stebėjosi: štai kaip prekybininkai tobulina savo darbą, nereikia eiti nei prie lentynų, pati savitarna išėjo į žmones. Bet tasai neregėtas uolumas ir išdavė pasilepnyti atkeliavusius kauniečius, kuriuos sąžiningi žmonės nutempė į miliciją.

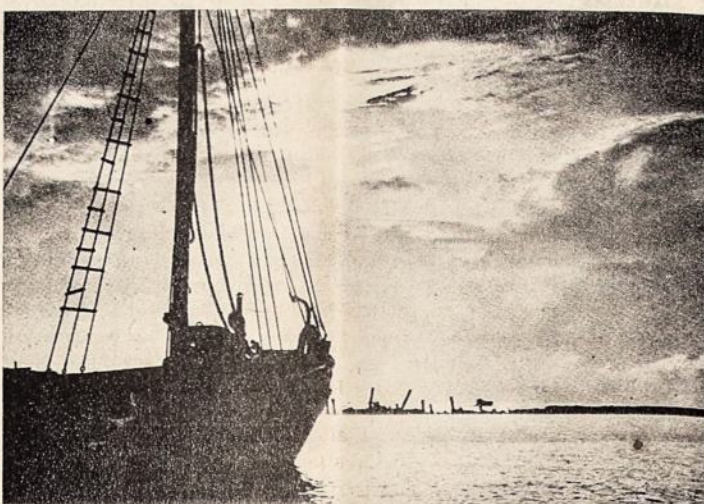
Liaudies teismo pirmininkas Česlovas Šlenfuktas klausosi spekuliantų išpažinties. Taip, aš, Laimutė Mikulskienė. O aš - Mečislovas Mikulskis. Gyvename Kaune, Liepos 21-osios gatvėje, devintame name. Buvome kadaise vyras ir žmona. Dabar - ne. Bet batai su ypatingais kulnais mus tarsi iš naujo sujungė. Siūlyti batus kažkur iš po skverno tarpumums pasirodė nerimta. Nutarėme pabandyti laimę pačioje parduotuvėje. Tai kur kas solidžiau, ir mes arčiau klientų. Todėl užmiršė, kas mus skiria, sėdome į "Moskvičių" ir nudūmėme į Vilkaviškį. Girdėjome, ten tokių kulnų trūksta...

Bet Mikulskiai nepataikė: iš Vilkaviškio rajono liaudies teismo jie grįžo į Kauną be batų ir be pelno. Kaip toji dainoj - anei dūdos, anei skripkos, anei pyragėlio...

Panašiai atsitiko ir kapsukietei Stasei Samuolytei, kuri atkeliavo į Vilkaviškį irgi su panašia misija. Ji, tie - sa, veikė kitaip, pagal taisyklę: įvairios paslaugos į namus. Prašom žieminių batų, vaikiškų diržų, medicininių švirkštų... Nepatin-ka spalva? Sakykite, kokia jums prie širdies. Būtinai atvešiu. Vilkaviškiai sub-prato, su kuo turi reikalą, ir supažindino S. Samuolytę su milicija. Žinoma, ji ne-

atstovavo jokiai aptarnavimo įstaigai, o paprasčiausiai spekuliuojo. Iš daug žadančios kelionės ji irgi parvažiavo tuščiomis rankomis. Be to, susimokėti baidai teko pakratyti ir piniginę.

Įvairių charakterių ir potraukių žmonės atneša "ekspонатus" į liaudies teismą. Vilkaviškietė Elena Cibulskienė iš Vytenio gatvės sako: si turinti silpnąbę gėlėms. Bet atėjo ne su rožėmis. Sakko, turguje jos kitaip neišgirsi: kam pipirų, kam cinamono?... Ne kartą sąžiningi žmonės ją gėdijo, teko mokėti ir baidas, bet Cibulskienė patylikais gieda vis savo: kam pipirų?... Neseniai E. Cibulskienė atsisveikino su visais prieškoniais ir dar primokėjo baidos.

KURŠIŲ MARIOS

SUREDAGAVO

PROF. A. BARANKA

SPAUDOS APŽIŪRINĖJIMAS

Vilniuje išleina dvisavaitinis humor žurnalas "Šluota". Humoro ten labai mažai yra: daugiausia verkšlenimų ir skundų apie nūdienį gyvenimą Lietuvoje. Skaitant "Šluotą" susidaro įspūdis, jog Lietuvoje yra trijų rūšių žmonės: vieni geria, antri vagia, o trečiąjai grupei priklauso tie, kurie ir vagia, ir geria. Štai keli pavyzdėliai iš "Šluotos" 18 ir 19 nr. Pradėkime P. Panavo patarimu:

Išgergime už būvį
O ką daugiau beveikt?
Už duondavį liežuvi:
Nedylantį beveik.

Kad "Šluota" yra ne humoro žurnalas, bet skundų sąsiuvinis parodo šie pavyzdžiai:

Genovaitė Gabševičienė - darbinga moterėlė, tačiau nuo pernykščio gegužės mėnesio gyvena kaip ta paukštytė, nei sėdama, nei pjaudama, sėdėdama už groty prisimindama. Jonavos medblaiuntuvės patalėliuose retkarčiais išmiegodama. Už trūkstantį taurelę, sako, ji narve liūtą pasmaugtų.

Nina Vištorskaja - irgi devynias klases baigusi, taigi ne tokia jau nemokytė, su teisingumo saugotojais du kartus rimtą bylą turėjusi, nuo pernykščio rugsėjo taip pat rimto darbo nedirbusi. Ir ji į taurelę nespėjau-na - išmaukia, jei tik pagauna.

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA, GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5
Tel: 321-1975

Tony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENA ANTRADIENI NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Altona Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

Valerija Petrikaitė - linksmo būdo mergaitė. Tik tai dvidešimties vasarų pupa-uoga, bet jau kokius dvejus metus ji mamos bei sesers išlaikytinė. Valės gyvenimo leitmotyvas: "Man patinka tas berniukas, kur kišenėj buteliukas".

O šitas faktas parodo, kokios "puikios" Lietuvoje pirtys:

Jei sutiksit Kėdainiuose daug murzių, nesmerkite per daug jų. Ir nekaltinkit apsilaidimu. Juk jie nekalti, kad lankosi miesto pirtyje, priklausančioje rajono BGAK. Pirties kasininkas teikia įvairiapusišką informaciją: "Prakiuro vamzdis... Neveikia katilas... Nėra karšto (ar šalto) vandens..." Dušuose sienos juodos, netvarkinga elektros instaliacija.

Supelėjusioje kapitalizmo sistemoje cukrus restoranuose duodamas šiltui. Sovietų rojuje jį reikia vogti, nes taip įrodo šitoks faktas:

Cukraus grobstytojai apsvarstomi atitinkamai draugiškame teisme, administracijos ir profkomiteto posėdžiuose, pasmiarkiami kolektyve, su jais pasikalbama individualiai, jų karikatūros spausdinamos "Komjaunimo prožektoriuje", jiems neišmokami atlyginimai už metinius rezultatus, jie nebetenka kitų lengvatų - kaip teisės būti eilėje butui, jiems neatleidžiamas kuras, neskiriami poilsiniai kelialapiai ir t.t.

Jeigu jūs galvojate, kad Lietuvoje netrūksta pieno, duonos ar dešrų - labai klystate. Tenai ne tik kad reikia stovėti eilėje, bet ir bėgti reikia į eilę, nes kitaip grįši tuščiom rankom. Skaitykite šią aimaną:

Gyvenu Lazdynuose, prie "Ažuolo" parduotuvės. Kas rytą į ją pieno, duonos, dešros pirkti bėgdavau. Pardavėjas kone vardais šaukdavau. Dabar bėgu irgi kasryt. Pusvalandžiui anksčiau. Į "Lazdynų" parduotuvę, kuri "prie arkliuko". Sveikatos tas pasibėgiojimas gal ir prideda, tačiau... Ne aš vienas bėgu. Kai mynai irgi. O tuose "Lazdynuose" vietiniai pirkėjai taipogi yra. Kai visi susibėgam, jiems - kaip, beje, ir mums, reisykiais - ko nors ima ir neužtenka. Ar pieno, ar duonos. Nes pirkėjų padvigubėjo, o parduotuvė vargu. Taigi tie vietiniai šnairuoja į mus, atbėgėlius, lyg į kokius agresorius.

Dabar žinome kodėl sovietai olimpiadose bėga greičiau už Amerikos negrus, nes jiems supavę kapitalistai viską pristato į namus.

O šitas faktas pasako, kad Lietuvoje yra daug stipruolių, nes patempti beveik šešis centnerius gali tik stipruoliai: Štai Vilniaus rajono "Bolševiko" kolūkyje reido metu už rankos buvo sučiuptas nemiga sergantis tekintojas, kuris vos ne tekinas tempė 280 kilogramų naujojo derliaus miežių. Bet ir pats kipšas jo nebūtų sugundęs, jei po darbo kas nors už ausies būtų paėmęs kombainininką ir pirštų būtų parodęs kombaino bunkerį, kuriame nereikėjo nakčiai palikti priekultų grūdų, nes atsarga gėdos nedaro.

O to paties Vilniaus rajono Migūnų tarybiniame ūkyje nuo laukų laivo buvo nukeltas girtas kombainininkas, kuriam taip pat niekas pirštu nepagrąsė, jog darbe mauti negalima.

Su šia G. Astrausko rauda apie "Šluotą" ir baigiamė:

Draugai.

Atsiprašau - tai tu ir tu - pilietai
Jūs nesupraskite manęs blogai -
Aš negaliu tylėti
Ir kol jus valdo praeities raugai -
Jūs man - nebe draugai.
Užtenka nuobaudom ir papeikimais
paikinti.

Aš, su jumis miegojęs po stalu,
Kreipiuosi: vieną sykį baikit
Kol nevēlu
Ir aš ieškau lašo neišryto,
Naminę gėriau - vis dėlto taipiau.
Šitom štai rankom, drebančiom
iš ryto,
Visus planus ir viršplanus tempiau.

MIELI LIETUVIAI!

Jeigu norite pirkti ar parduoti nuosavybę, kreipkitės į agentą Mr. MARCEL COULOMBE, GOULET REALTIES INC 4113 Jean Talon East, Montreal P.Q. H1S 1J5
Tel. Bus.: 374-5744
Res.: 351-2683
Mes turime 20 metų patyrimą šioje srityje.

Marcel Coulombe

JEIGU GERI IR GALI GERI - ** JAVO REIKALAS **

JEIGU NORI NUSTOTI - ** MŪSŲ **

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST., LASALLE, QUE., VAL.VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G. 366-2548 (namų), 489-5391 (darbu);
Juozui S. 631-6834; Henriui N. 277-7868;
Dainiui L. 768-9606; Donaldui D. 661-1733

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
12 % už 6 mėn. term. indėlius	13 1/2 % už asm. paskolas
11 1/2 % už 1 m. term. indėlius	13 % už mortgicijus
10 % už 3 m. term. indėlius	
12 % už pensijų ir namų planą	15 % už pėrviršio kreditą
11 1/2 % specialiai taup. sąsk.	(line of credit)
10 % už taupymo s-tas	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmeninės paskolos duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sontoaujų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontariu
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 17 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn. 12 %
Antradieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 11 1/2 %
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 2-3 metų 10 %
Ketvirtadieniais 10-8	pensijų s-tą 12 %
Penktadieniais 10-8	taupomąją s-tą 10 %
Šeštadieniais 9-1	spec. taup. s-tą 11 1/2 %
Sekmadieniais 9.30-1	depozity-čekių s-tą 6 %
	DUODA PASKOLAS IŠ:
	asmenines 13 1/2 %
	mortgicijus 13 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sontoaujų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Pardavdame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ TORONTO SKYRIUS SKYRIUS VEIKIA

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Toronto skyrius savo veiklą pradėjo steigiamajame susirinkime 1973 m. gruodžio mėn. 5 d. L.Namuose. Steigimo iniciatorius buvo žurnalistas Jonas KARKA.

Šiuo metu Skyriaus valdybą sudaro: pirm. — Jonas Karka, vicep. — E. Krikščionienė ir ižd. — S. Varanka.

Skyrius turi apie 30 narių kurių dauguma vyresniosios kartos.

Aktyviausi savo rašiniiais spaudoje reiškiasi P. Alšėnas, J. Vaičieliūnas, A. Gurevičius — Kalnys, A. Lukošius, V. Matulaitis, J. Karka, A. Rinkūnas, dr. J. Kaškelis, L. Adomavičius, J. Varanavičius — Varčius, St. Banelis, A. Šileika, B. Stundžia, S. Krašauskas, Č. Senkevičius, J. Dagys ir kiti, kurie parašo mažiau.

Du aktyvūs žurnalistai yra mirę: a. a. P. Bastys ir a. a. S. Prancūnas.

Skyriaus nariai yra pagelbėję organizacijoms jų leidinių redagavime. Pav. P. Bastys, padedamas J. Karkos, B. Strazdienės ir Štuopio paruošė LN 25 metų jubiliejinį leidinį. V. Matulaitis su-

redagavo Prisikėlimo parapijos 25-čio leidinį.

Pasaulio Lietuvių Dienose 1978 m. L. Ž. S. Toronto skyrius vykdė labai svarbias pareigas, informuodamas visuomenę apie rengiamą šventę. Sudarytos Komisijos p-ku buvo pakviestas J. Karka ir jo bendradarbiai — Alšėnas, Andriulis, Senkevičius, Varanka, Vaičieliūnas ir kiti. J. Karka su bendradarbiais paruošdavo informacinius PLD biuletenius. Bendrą PLD informacinį leidinį su-

redagavo A. Rinkūnas, Dainų šventės — Č. Senkevičius, sporto — A. Banelis ir Supronas.

Skyriaus Valdyba taip pat

Vasario 16 švenčių progomis paruošdavo specialias informacijas anglų kalba, išsiuntinėjami etninei spaudai ir vietiniams didiesiems dien-

raščiams.

Susitinkant su kitų kraštų žurnalistais išryškėjo, kad daugelis iš jų mažai žino apie mūsų kraštą, išskyrus gal tik tiek, kad Lietuva yra valdoma Sovietų Sąjungos ir nevisi žino, kad ji buvo raudonosios armijos okupuota ir prievartai įjungta į sovietinę imperiją. K.

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

"SKAMBA IR ŽVANGA, GAUDŽIA VARPĄ, LIŪDŲ IR SKAUDŲ
SKLEISDAMI GANDĄ: VĖL PAVILIOJO AUKĄ KAPAI!"

Šitaip kažkada dar anais laisvės ir žydėjimo metais, stebėdamas paskui karstą slenkančią laidotuvių procesiją, posmavo garsusis mūsų tautos pranašas, dainius Maironis. O mes, aisių giminės palikuonys, savo artimuosius Amžinybėn palydime visuomet giliai susimastę, susikaupę. Bandome kiek įmanoma giliau suprasti tą didžią slėpinį žmogaus gyvenimo bei mirties mįslę.

Daug, oi daug didelių garbingų vyrų amžių tekmėje išaugino ir pasauliui padovanojo ta, kad ir maža, mūsų artojų žemėlė Lietuva. Daugelis jų pragaištingoms, atšiaurioms vėtroms besiaučiant, amžiams paliko ilsėtis, svetimuose, vienišiuose pasidabinusiuose, toliuose. Lietuvių kaulais pasipuošę baltuoja Sibiro laukai, klaidieji Gulago salyno plotai, Sovietų Rusijos gausių kalėjimų ir NKVD rūmų požemiai.

Kitus gi priglaudė savi, mieli tėvynės kalneliai bei kloniai, kuriuose jie ilsisi atidavę viską, ką brangiausio beturėje — gyvybės auką ant tėvynės aukuro. Daugei iš jų gyvenimo saulutė užgeso vos jiems pražydus, pačiame pavasaryje, nes togeidė ir tebegeidžia XX-jo amžiaus žmogaus vardu prisidengę patys didžiausieji istorijoje žinomi tironai.

Su didžia širdgėla Amžinybėn palydime iškeliaujančius didvyrius, brangius savus tautiečius.

Štai ir vėlėi atsisveikiname su dar vienu tauriu Lietuvos sūnumi, labai kukliu, bet tikru milžinu, buvusiu valstybininku, visuomenininku, visą savo gyvenimą jos labai atsidavusiu a. a. J. Matulioniu. Buvo tai nepaprastai kilnios ir jautrios sielos asmenybė, Dzūkijos kalnelių sūnus. Jo meilė, pasiaukojimas, nepailstami dideli darbai savajai tėvynei ir artimui — anaipol nėra laidojami ir nenuveina drauge su jo palaikais į kapą. Jie pasilieka mums kaip viltingas ir šviesus spindulys pačiu gražiausiu pavyzdžiu žėrėti kartų kartoms.

Už tai gi nenuostabu, kad atsisveikinant su šiuo Amžinybėn iškeliaujančiuoju, nei ir moderniškos šio didmiesčio laidojimo koplyčios toli gražu negalėjo sutalpinti visų norinčių jam atiduoti pasakutiniąją pagarbą.

Jo kūnas sausio 27 dieną, sekmadienio vakare, buvo atgabentas Prisikėlimo Parapijos šventovėn, kur be-

matant suplaukė gausūs tautiečių būriai. Čia įvyko specialios atsisveikinimo pamaldos, kurias giesmėmis pajvairino čia gyvenantieji solistai V. Verikaitis, S. Žemelytė, J. Sriubiškienė, A. Simanavičius, muz. J. Gove-

das. Su velioniu atsisveikino ir visa eilė pagrindinių mūsų organizacijų atstovų, kuriose velionis visą savo ilgą gyvenimą gyvai reikšėsi. Atsisveikinimo apeigoms vadovavo dr. J. Sungaila, Pirmasis atsisveikino Generalinis Lietuvos Konsulas Kanadai dr. J. Žmuidzinas, o po to VLIKo vardu S. Lušys, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės — V. Kamantas, JAV Lietuvių Bendruomenės — V. Kutkus, Savanorių-kūrėjų — prof. A. Zubrys, Liet. Krikščionių Demokratų — J. Pabedinskas, Kanados Lietuvių Bendruomenės — J. R. Simanavičius, Tautos Fondo — J. Vaičieliūnas, Ateitininkų — dr. O. Gustainienė, kanadiečių vardu buvęs Ontario ministeris J. Yaremko.

Visi atsisveikinusieji parbrėžė kilnią velionio asmenybę, gilią toleranciją, sugebėjimą ne tik sugventi, bet ir produktinai dirbti ir su kitų įsitikinimų bei pažiūrų žmonėmis. Palikdamas pavyzdiną nužymėtą kelią ir gaires ateičiai, tuomi pasistatė ir nesunaiknamą paminklą. Kaip dovaną saviesiems dar palieka įdomią įvairiausių išgyvenimų knygą "Neramios Dienos".

Pirmadienį, sausio 28 d. Prisikėlimo maldos namai vos besutalpina gausiai atsilankiusius. Laidotuvių pamaldas laiko vysk. V. Brizgys, talkinant prel. J. Tadauskui, P. Ažubaliui, A. Simanavičiui, B. Pacevičiui, B. Mikalauskui ir kun. J. Staškui. Pamokslą, iškeliant šviesią krikščionišką velionio asmenybę, sako vysk. V. Brizgys.

Lietuviškose kapinėse, dėl kurių įsigijimo velionis yra pasidarbavęs, giminių vardu atsisveikina J. Stonkus iš Hamiltono ir artimųjų — B. Žukauskas iš JAV.

Laidotuvių dalyviams pusrėčiai buvo parengti Prisikėlimo Parapijos salėje. Visur atšilankė daugybė žmonių.

Velionis paliko našlę dr. Anicetą, dukrą dr. Čuplinskienę su šeima, JAV broį Antaną su šeima, broį ir seserį Lietuvoje ir seserį Lenkijoje.

Tėvynė neteko pavyzdingo sūnaus, o mes visi — tauraus lietuvio patrioto.

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įsteigęs tel. 233-3334 231-2661 231-6226 •
3830 BLOOR STREET WEST • ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel B.D.
1551 Bloor Street W. Visais keliomis reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6P 1A5 tel. 533-3531

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontariu Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DALIS DEMONSTRUOTOJŲ TORONTE, PROTESTUOJANT
PRIEŠ SOVIETŲ AGRESIJĄ AFGANISTANE. Dalyvavo stu-
dentai afganistaniečiai, nigeriečiai, pakistaniečiai, vengrai,
čekai, estai, latviai, lietuviai, ukrainiečiai.

TORONTO LIETUVIŲ

FILATELISTŲ DRAUGIJA

Filatelija yra toks "hobby" — maionus laiko praleidimas, kurį mėgsta įvairių profesijų žmonės. Todėl Toronto Lietuvių Filatelistų Draugijos nariai yra įvairių profesijų lietuviai, jaunimas ir senimas, vyrai ir moterys.

Š. m. sausio 27 d. Draugija turėjo LN posėdžių kambarįje susirinkimą, kuriame svarstyta ruošiamos pašto ženklų parodos reikalias. Paroda pavadinta LITH-PEX III, kuri įvyks LN Mindaugo salėje kovo 29 ir 30 dienomis. Į parodą bus pakviesti ir JAV lietuviai filatelista, kurie turi labai gerų ir vertingų nepriklausomos Lietuvos ženklų. Paroda bus labai įdomi ne tik filatelistams, bet ir šiaip eiliniams parodos lankytojams.

Toronto Lietuvių Filatelistų Draugijos Valdyba yra labai dėkinga Toronto Lietuvių Namų vadovybei už leidimą naudotis nemokamai patalpomis, susirinkimams,

posėdžiams ir rengiamoms parodoms, kuriose patarnavimas ir paūkus apšvietimas prisideda prie pašto ženklų vertės išryškavimo

Draugijos Valdyba

• LN Vytauto Didžiojo Mėnės balkone kiekvieną sekmadienį vyksta mūsų šachmatininkų mėgėjų žaidimai, kuriuose dalyvauja ir prityrę ir pradedantieji šachmatininkai. Klubas vadovybė kviečia visus torontiškius mėgėjus prisidėti prie LN šachmatininkų Klubos veiklos, tapti jo nariais, dalyvauti turnyruose, kuriuose yra daug progų garsinti Lietuvos vardą ir svetimtaučius supažindinti su mūsų tautos problemomis. Klubas planuoja pasiųsti keletą gerų žaidėjų į Australiją dalyvauti Pasaulio Lietuvių Šachmatininkų Turnyre, kuris įvyks š. m. gruodžio mėnesį, PLD šventės proga.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

- ADAMONIS Henrikas, buvęs montrealietis, dabar apsigyvenęs Toronte, neseniai viešėjo Montrealyje su žmona apie savaitę laiko. Apsilankė ir NL redakcijoje.
- TV 10 stotis vasario 16 d. 2:30 v.p.p. rodys J. Karpio ir bendradarbių filmą su oficialia ir menine dalimi Vasario 16 progą. Programa truks 1 valandą.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — "TAVO REIKALAS",
JEIGU NORI NUSTOTI — "MŪSŲ".

ATEIK Į LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ: SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd.
ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v.
SKAMBINKIT: 487-5591

hamilton

Vienintelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

**Hamiltono Lietuvių
Kredito Kooperatyvas
"TALKA"**
830 Main Street East
L8M 1L6
telefonas 544-7125

sukaukęs virš 14 mil. dol. kapitalą

kviečia

visus lietuvių pasinaudoti teikiama patarnavimais.

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%	asmenines paskolas 14%
santapus 12%	nekiln. turto posk. 13 1/2%
term. depozitus 1 m. 12 1/4%	Nemokama gyvybės ir asm. posk. drauda
term. depozitus 3 m. 11 1/2%	Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
pensijų fondo 11 1/2%	Kapitalas — virš \$14,000,000.

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.,
penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgas savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO KONCERTAS

Š. m. kovo 9 d., sekma-
dienį, Scott Park mokyklos
auditorijoje bus koncertas
"Žibučių" okteto iš Argen-
tinios ir tautinių šokių gru-
pės "Azuolyno" iš Urugva-
jaus. Šie du meno vienetai
koncertuos ne tik Hamilto-
ne, bet ir kitose lietuvių ko-
lonijose. Koncerto rengėjai
kviečia visus hamiltoniečius
ir apylinkių lietuvius daly-

vauti. Po koncerto Jaunimo
Centre įvyks svečių pager-
bimo vaišės. Vaišių reika-
lu kreiptis: L. Skripkutė
tel: 529-4811, G. Breichma-
nienė tel: 627-1420, C. Stan-
kevičienė tel: 627-0624, J.
Pleinys tel: 529-5372.

Pagerbime svečius iš P.
Amerikos gausiu dalyvavimu
koncerte ir vaišėse ir pasi-
džiaukime jaunaisiais.

AMERIKIEČIAI MOKA PADĖKOTI
ŠIS ŽENKLAS ŽIŪRI Į KANADOS PUSĘ IŠ
DETROITO

Naujieji Kanados Pašto Ženkla

KAPITALAS LIETUVAI — NUOŠIMČIAI LIETUVYBEI.

Stokite nariais į Kanados Lietuvių Fondą —
didės kapitalas ir nuošimčiai.

K.L. FONDAS

montreal

D. N. Baltrukonis
MONTREALIO LITUI

25

Naujosius 1980-sius me-
tus o drauge ir naują de-
šimtmetį Montrealio lietu-
viai pradėjo tikrai nepapras-
tu įvykiu. Štai sausio 19 d.,
karališkoje Slovakų Namų
salėje buvo tikrai karališkai
atšvęstas Montrealio lietu-
vių finansinės įstaigos "Li-
to" sidabrinis jubiliejus.

Šiam įvykiui "Lito" val-
dyba ir visa Montrealio lie-
tuviškoji visuomenė atsidė-
jusi ruošėsi, nežūrint kau-
kurių propagandos departa-
mente trūkumų. Teko nu-

girsti nusiskundimų, kad
daugelis "Lito" narių net
tiksliai nežinojo apie įvyk-
siančio jubiliejaus šventę ir
todėl buvo labai apsišvylę,
negalėdami dalyvauti dėl bi-
lietų stokos. Tačiau, nežū-
rint šių ar kitų trūkumų, pa-
rengimo komisija, su Jonu
Adomoniū, priešakyje. Šiam
įvykiui parinko tikrai repre-
zentacines patalpas. Čia ga-
lėjai su pasididžiavimu pa-
sirodyti ir savam, ir svečiui
iš tolimesnių lietuviškų ko-
lonijų. Už tai visa parengi-
mų komisija nusipelnė ne-
mažai lauro lapų.

Erdvi salė, gera scena,
dėka J. Šiaučiuolių, pasipuošę
puikiais tautinėmis ir ju-
biliejinėmis dekoracijomis.
O gyvūgėlių puokštės puošė
kiekvieną stalą.

Jau nuo šeštos valandos
vakaro puošnios damos, šau-
nūs vyrai bei puikus jauni-
mas širmuliavo erdvioje
vestibiuliuose, karališkų
laipų pakopose. Šiam įvykiui
buvo palmtos net dvi salės:
pirmoji — viršutinė, skirta
bendriems svečiams, kur tu-
rėjo vykti svarbioji progra-
ma ir mažoji — skirta grynai
jaunimui, mėgstančiam sa-
vo "rock and roll" šokius.

Tenka konstatuoti, jog re-
tas kitas įvykis sutraukė to-
kią gausią ir įvairią Mont-
realio lietuviškąją visuome-
nę. Čia matė narius iš abie-
jų parapijų, sutikai žmones
iš ankstyvesniosios emigra-
cijos ir jau čia gimusius ir
garbingo amžiaus pasiekus-
ius intelektualus, puikiai
besireiškiančius lietuviškoje
veikloje. Buvo ir tokių, ku-
rių nesimatydavo mūsų kon-
certuose ar šiaip paren-
gimuose. Sutikai čia net tau-
tietį, nematytą net 20 — 30
metų. O tas naujosios kar-
tos gražumėlis, bei grakš-
čios merginos mažišiai mat-
game sukūryje. O juk prieš
15-20 metų jie tebebuvo tik
kūdikiai. Kaip skubiai kei-
čiasi laikai...

Šią visą margą ir aristo-
kratiškai atrodančią visuo-
menę vikriai bei entuzias-
tiškai aptarnavo mūsų jau
nuoliai prie keletos "atsigai-
vinimo" postų.

Pagaliau, šviesiniai sig-
nalai pradėjo svečius ragini-
ti prie savo iš anksto rezer-
vuotų stalų, nės didžiųjų iš-
kilmių pradžia čia pat.

Netrukus scenoje prie
mikrofonopasirodė mūsų šio
vakaro pagrindinė pranešė-
ja — mūsų jaunoji notarė Rū-
ta Pocauskaitė-Rudinskienė.
Ji (lietuviškai, angliškai ir
prancūziškai) pasveikino
apie 550 svečių masę ir pa-
kvietė pirmuoju kalbėtoju
dabartinį "Lito" pirmininką,
notarą J. Bernotą. Jis sodriu
baritonu ir gera lietuvių kal-
ba prabilo į gausius sve-
čius, nušviesdamas dabari-
nę "Lito" padėtį ir jo reikš-
mę Montrealio lietuviškajai
visuomenei. Baigdamas J.
Bernotas ir toliau išreiškė
viltį, kad ši finansinė lietu-

vių įstaiga tarnaus kaipo lie-
tuviybės išlaikymo tvirtonė,
visapusiškai remdama lie-
tuvišką veiklą, mokyklas,
spaudą ir radiją.

Reikia pabrėžti, jog ger-
biamasis J. Bernotas, pats
būdamas čia gimęs, užau-
gęs ir aukštuosius mokslus
pasiekęs lietuvis intelec-
tas, savo žodžius žėrė au-
toritetingai, yra puikus pa-
vyzdys mūsų šiuolaikinei
lietuvių kartai.

Kitas minėtinas čia gimęs
ir išsimokslinęs vyras — tai
Antanas Vaupšas, nekalbant
jau apie kitus šios garbingos
šeimos narius. Jis jau nuo
seno reikiiasi lietuviškoje
Montrealio veikloje bei "Li-
to" valdyboje.

Toliau buvo pakviestas
kalbėti pirmutinis "Lito" ve-
dėjas ir ilgametis jo buhal-
teris (dabar jau išėjęs į pen-
siją) D. Jurkus. Jis labai
vaizdžiai nušvietė pirmuo-
sius "Lito" steigimo žings-
nius ir jo embrioninę veik-
lą. Jis net humoristiškai pa-
minėjo tuomet tikrai nema-
lonų faktą, kai pirmasis "Li-
to" skolininkas, tapo irgi
pirmuoju (kas, ačiū Dievui,
"Litui" irgi retenybė), jo
prasiskoliniojo. O pačiam
D. Jurkui, kaip — žerantui,
teko asmeniškai tą skolą pa-
dengti. Taigi, kaip matome,
jau pirmosios "Lito" veiklos
dienos tapo apkartintos tūlų
kompliakijų...

Iškilmingai buvo paminėti
pirmieji "Lito" skolininkai,
kurių keletas buvo salėje
svečių tarpe.

Buvo taipogi iškilmingai
prisiminti pirmieji "Lito"
steigėjai — iniciatoriai, jų
tarpe ilgametis jo vedėjas,
išgudęs "Litą" į 6.000.000
dol. balansą. Deja, jau nebė-
ra mūsų tarpe — tai Pranas
Rudinskas. Ironiškai jo 2
metų mirties sukaktis kaip
tik suėjo vos savaitę anks-
čiau — sausio 11 dieną.

Toliau kalbėjo svečias iš
La Lique des Caisses d'Eco-
nomie du Quebec p. Lamon-
tagne. Šiai Lygai mūsų "Li-
tas" kaip tik ir priklauso.
Kalbėdamas angliškai, jis
nušvietė Kredito Unijų reikš-
mę ekonomiskame gyvenime,
drauge pranešdamas
mums visiems džiugią žinią,
jog mūsų "Litas" šioje Ly-
goje užima garbingą 6-tą
vietą. Tai salėje sukėlė
gausių plojimų. Baigdamas
kalbėtojas visus klausytojus
dar smagiau nudžiugino gana
taisyklingai lietuviškai pa-
sakydamas: "Aš linkiu "Li-
tui" ilgiausių metų" ir tuo
sukeldamas salėje garsią
ovaciją.

Po to pranešėja pristatė
prie garbės stalo esančius
svečius iš Montrealio ir to-
limesnių lietuviškų kolonijų.
Toronto ir Hamiltono lie-
tuviškų bankelių atstovus ir
kitus. Buvo perskaityti tai-
pogi sveikinimai ir linkėjimai
"Litui" iš šių ir kitų
organizacijų.

Galiausiai visas kalbas
užbaigė dabartinė "Lito" ve-
dėja, mūsų šaunioji Regina
Piečaitienė. Kalbėdama
trumpai ir "drūtai", jina-
pranešė, kad "Litas" mūsų
visų dėka jau siekia 9-tą
milijoną. Toliau gerbiama
Vedėja, vartodama savo
įgimtą jumorą, gana origi-
naliai užbaigė, kad "galbūt
kunigai jūsų morale gali
spręsti tik pagal išpažintį,
o mes jūs žinome tokius, ko-
kiais jūs iš tikrųjų esate".
Šiuomi nuteikdama visus to-
limesnei meninei progra-
mai.

Meninę dalį atliko Bosto-
no vyrų Sekstetas, vadovau-
jamas mielojo kompozito-
riaus ir maestro Juliaus
Gaidelio. Šios dalies laukė-
me itin atsidėję. Daugumą
šio Seksteto dainininkų teko
pažinti tik iš "Nepriklaus-
moje Lietuvoje" įdėtos nuot-
raukos bei skelbimo. Juo
mažiau buvo žinomi jų me-
niški sugebėjimai ar vokali-
nis lygis. Nesant iš anksto
praneštos programos, teko
visą repertuarą sekti "ex
cathedra", atseit, siurprizo
formoje, kas buvo dar įdo-
miau. (b. d.)

Mūsų Klubo nariui

A + A

STASIUI BALČIŪNUI mirus,
nuosirdi užuojauta žmonai BRONEI,
sūnui STASIUI ir visiems giminėms —
VERDUNO LIETUVIŲ, PENSININKŲ
KLUBAS

P A D Ė K A

VISIEM ŠIRDINGAI DĖKOJU UŽ DOVANAS
GĖLES, LANKYMĄ MANĖS NAMUOSE IR
LIGONIJĄ.

NEGALIU VISU VARDU PAMINĖTI, NES
BIJAU, KAD KURIO NEPAMIRŠČIAU.
TAD DAR KARTĄ — ŠIRDINGAI AČIŪ
VISIEMS UŽ ATMINIMĄ MANĖS NELAIMĖJ —

VALĖ VALINTIENĖ

P A D Ė K A

Už lankymą ir už paguodos žodžius man
susirgus, širdingai dėkoju Aušros Vartų
Parapijos klebonui J. KUBILIUI, Tėv. J. ARA-
NAUSKUI, SESELEM, šv. ONOS D — jai, A. V. Cho-
ro vadovui sol. A. KEBLIUI, Vilniaus Šaulių
Rinktinės p — kui J. ŠIAUČIULIUI ir Valdybai,
L. K. Mindugo Šaulių K — pos pirm — kui I. G. PET-
RAUSKUI, Šaulių Moterų Vadovei Rūtai ŽUKIE-
NEI, sesėms ir broliams šauliams. Nepamiršo
manęs ir Žvejų — Medžiotojų Klubas. NIDA ir
jo vicepirmininkas A. MYLĖ.

AČIŪ už gėles, dovanas, sveikatos linkeji-
mus, ačiū visiems aplankiusiems mane ligoni-
nėje ir namuose.

Jūs —

Monika Grinkienė

M. PHILIPPE IZZI
Prop.
SKAMBINKIT —

**\$1 kelnėms-
pristatant
ir atsiimant**

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

coln / corner 5e ave

7661-A CENTRALE

495-90e AVE

coln / corner Baync

365-1143

29 55 Allard Street, Ville Emard

766-2667.

PAMINKLŲ GAMYBA

— MONUMENTS MANUFACTURER
TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD

CHATEAUGUY

VERDUN, Q1B 1C1

TEL. 691-4703

TEL. 767-0006

MODERNIOS KOPLYČIOS

GUY RICHARD ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas — darbo atlikėjas stogadengys
GUY RICHARD, kuris jau senai lietuviams patarnauja. Darba
atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Skambinkite

364-1470

NL REIKALAI

DIDYSIS NL SPAUDOS BALIUS JAU ARTĖJA - BALAN-
DŽIO 19 D., ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE.

Hamilton o Mergaičių Choras AIDAS su vadovu J. GO -
VEDU repetuoja ir ruošiasi puikiai programai.

Reikia priminti, kad šį chorą sudaro virš 50 jaunų ir ir
gražių merginų. Kelionei ušakytas autobusas. Mums rei-
kės pasirūpinti nakvynėmis, be to, po balius sekma

Sekmadienį, po balius, hamiltonietės giedos Šv. Kazi-
miero parapijoje Mišių metu.

Pradėkime kalbinti ir iš apylinkių draugus bei pažista-
mus atsilankyti į šį įdomų rengimą.

MOKESČIŲ-TAKSŲ REIKALAI

Šis planas leidžia jums
papildyti valdžios arba pri-
vačias pensijas tuo padidi-
nant jūsų pensijos pajamas.
Jūsų metinį įmokėjimą pagal
leistinas ribas galima atimti
nuo taksuojamų pajamų (in-
come), sutaupant jums mo-
kesčių mokėjimą.

Kiekvienais metais galima
į šį planą įmokėti iki \$5500
arba 20% algos, priklausau-
sios, kuri suma mažesnė. Jeigu
turite kompanijos planą, lei-
džiama įnešti \$3500 arba 20%
algos. Priklausau, kiek jūs
esate įmokėję į savo kompa-
nijos planą.

Galima turėti daugiau

negu vieną planą. Jų yra į-
vairių ir yra labai svarbu
apsižvelgti prieš investuo-
jant pinigus. Visi planai su-
mažins jums mokesčių mo-
kėjimą. Pradedant ar užda-
rant - daugelis iš tų planų
ima tam tikrą mokesčių, ta-
čiau, perkeltiant vieną planą
iš kito, nereikia mokesčių
mokėti.

Išgyti ar primokėti į eg-
zistuojantį planą 1979 me-
tams yra leidžiama iki 60
dienų po metų pabaigos, bū-
tent iki vasario 29 d., šiais
metais.

Skolinant pinigus dėl mo-
kėjimo į pensijos planą, už-
mokėti nuostimčiai už skolą
yra dedukuojami.

Visi šie planai galioja iki
asmens 71-ojo gimtadienio.
Ateinantis straipsnis iš-
aiškina keletą įdomių faktų
apie žmonos planą, ir kitus.

Leonas Markauskas

INCOME TAX

* Informacija
* Planavimas
* Pildymas
Skambinti tik vakarais.
Tel: 727-0879 ir 721-7916.
LEONAS MARKAUSKAS

DR. J. MALISKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catherine West
Suite 600, Montreal
Tel: 866-8235
namų: 488-8528.

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja
1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662, namų 737-9681.

Dr. E. ANDRUKAITIS, M.D., F.R.C.P. (C)

TEL. 522-7236 MONTREAL H2J 1K4
837, BOUL. ST-JOSEPH E. P.Q. CANADA

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(C)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Suite 215, Montreal Que.
Tel. 931-4024

PHARMACIENS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS
Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open.
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

PHARMACISTS

366-9742
365-0505

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., LL.B., B.C.L.
4701 Bannantyne,
Verdun, Québec
H4G 1E6 (kampas 2-nd Ave.)
Tél. Bureau: 769-8824
Résidence: 366-6245

NOTARE

Rūta Pocauskas B.C.L.

NOTAIRE - NOTARY
TITLE ATTORNEY
5947 Park Ave. Montreal, P.Q. H2V 4H4
Tel: 279-1161; Res. 636-9909.

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS, B.A., B.C.L.

4 NOTRE-DAME E. SUITE 504
MONTREAL, QUEBEC H2Y 1B7 TEL.: 878-9534

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

3 Place Ville Marie, Suite 627
Montreal, P.Q. H3B 2E3
Tel: (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St., E., Suite 205
Montreal, P.Q. H2Y 3P6
Tel: 866-2063, 866-2064

MONTREALYJE ATGAIVINTA ŠALPA

Montrealis buvo pamiršęs,
kad yra dar daug lietuvių,
kuriems reikia materialinės
paramos Suvalkų Trikampy-
je ir kitur.

Po kelių metų pertraukos
KL Bendruomenės Montrea-
lio Skyrius šalpos darbą vėl
pradėjo. Jau pasiūsta 14
siuntinių ir kita tiek paruoš-
ta siuntimui.

Žmonės gausiai aukoja
drabužiais ir šalia to pride-
da pinigų.

Pinigais auškojo: J. Gražys
-20 dol., dr. I. Maziliauskie-
nė - 10 dol., B. Katilius ir A.
Gaurys po 5 dol.

Rūbai priimami pas p.p.
Verbylas 1400 Holy Cross ir
Drake kampas (pirmas na-
mas prie Aušros Vartų šven-
tovės).

Rosemount'o rajone - p.p.
Mickus 11163 Arthur Buies
str., tel: 321-0767.

10 kg. siuntinys kainuoja
18 dol. paprastu paštu. Rūbai
turi būti švarūs ir gerame
stovyje.

Šalpos piniginiai ištekliai
yra labai riboti.

K. Toliušis

K. L. Bendruomenės Mont-
realio Ap-kės Narys Šalpos
Reikalams

• ŠV. ONOS D-JOS SUSIRIN-
KIMAS įvyks š.m. vasario
mėn. 24 d., Seselių patalpose,
po pamaldų.

GRAŽUS MERGVAKARIS

BUNYTEI Virginijai buvo
surošta staigmena - merg-
vakaris pas G. ir L. Dainius.
Susirinko gana didelis būrys
moterų su puikiais dovano-
mis.

V. Bunitės ir A. J. Vaup-
šos vestuvės bus kovo mėn.
1 d. Po to jaunieji išvyksta į
Saudi Arabiją, kur šiuo metu
jaunasis Vaupša dirba Bell
Telephone Co. specialistu,
o Virginija irgi gavo darbą
toje pat kompanijoje.

• Kleb. Tėv. J. KUBILIUS
siunčia visiems linkėjimus
iš Arizonos, kur yra išvykęs
patikrinti sveikatos ir pail-
sėti. Grįš po Velykų.

• Dėl streikų Lietuvių Šeš-
tadieninė Mokykla naudojosi
AV parapijos ir kitomis pa-
talpomis.

NAUJAS "LITO" NARYS

Tėvų Kazio ir Lionės AM-
BRASŲ iniciatyva buvo su-
ruoštas dukrelei Izabelei
šaukus gimtadienis.

Ta proga jos krikšto tėvas
Ch. AMBRASAS įrašė ją į
"Lito" narius su \$2.300 į-
našu.

Reikia pažymėti, kad Ch.
Ambrasas, nors būdamas
pensininkas, visuomet yra
sąžiningas rėmėjas ir mūsų
laikraščio.

• Inž. RIMŠA Zigmas su
žmona Ramute praleido a-
tostogas Argentinoje, viešė-
dami pusbrolio Vlado Rim-
šos šeimoje. Lankėsi ir Ve-
nezueloje, pas inž. Bronių
Deveikį.

• BALČIŪNAS Stasys, 78 m.
mirė. Liko žmona Bronė,
sūnus Stasys su šeima. Ve-
lionis buvo kilimo nuo Biržų.
Palaidotas per AV parapiją.
Buvo NL skaitytojas ir per
daugelį metų nuoširdus rė-
mėjas. Užuojauta šeimai ir
giminėms.

• Mokyt. J. BALTUONINĖ ir
Vasario 16 Gimnazijos RĖ-
MĖJŲ Būrelis gavo sveiki-
nimus su šventėmis iš VIII
kl. gimnazijos mokinių.

AV PARAPIJOS CHORAS IŠLEIDO GASTROLĖMS

sol. GINĄ ČAPKAUSKIENĘ
AV Parapijos Choras
vasario 3 d. po pamaldų
surengė sol. G. Čapkauskie-
nei malonias išleistuves.

Gražią išlydėjimo kalbą
pasakė sol. A. Keblys ir di-
rigentė Mme M. Roch.

Malonų žodį tarė Tėv. J.
Aranauskas ir A. Ališaus-
kas.

Elegantiškas vaišes pa-
ruošė Choro moterys, o vė-
rai parūpino minkšto ir kieta
užgėrimo.

Padėkos žodį sakydama,
sol. Gina Čapkauskienė už-
tikrino, kad ir Europoj dai-
nuodama, juos visada prisi-
mins.

Pirmas koncertas bus Ško-
tijoje, Glasgow mieste vasa-
rio 10 d., Vasario 16 d. proga.
Po to - Vasario 16 d. Londone,
vasario 23 d. mūsų Nepri-
klausomybės šventės proga -
Hüttenfelde.

Seks įvairūs koncertai Vo-
kietijoje.

PERKAME KANADOS, AMERIKOS IR
LIETUVOS SIDABRINIUS PINIGUS.
Tel: 935-9750. Adresas:
L. D. B. P.O. Box 702, Verdun, P.Q.
H4G 3G6

JUOZAS GRAŽYS Kailių siuvėjas

• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remodeliuoju
• Vosaros laiku saugojimas
(Storage)

6396 Bannantyne Ave.
Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

LEONAS GURECKAS
Sales Manager

PONTIAC • BUICK • ASTRA
• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI
IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
• NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS
AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI,
IR SU ĮSIPTIMI JŪMS,
PASITARNAUS

• UŽEIKITE Į ĮSTIKINKITE Į
PASINAUDOKITE Į

PASIKALBĖKITE SU

Manageriu
LEO GUREKAS

montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the End of Sherbrooke St. West)

Dana Blauzdžiūnaitė-
Deveikienė

Benius Barisa

• BLAUZDŽIŪNAITĖ-DE-
VEIKIENĖ Dana, gimusi ir
augusi Montrealyje, gyvena
dabar Argentinoje. Ji įsi-
jungė į Argentinos lietuvių
dainos ansamblį Žibutė ir
turės progos gastrolių metu
aplankyti ir Kanadą.

• STANKEVIČIUS Liudas pa-
rašė 4 galvosūkių knygas
jaunimui prancūzų kalboje:
apie gėles, apie gyvulius ir
paukščius, apie Quebec'ą ir
apie pašto ženklus.

Visos šios knygos yra iš-
leistos Montrealyje ir par-
duodamos visuose knygy-
nuose.

• KLK Moterų D-jos Mont-
realio Skyriaus susirinkime
buvo nutarta vėl surengti
tradicinį Velykinį Stalą ba-
landžio mėn. 13 dieną.
Susirinkimas paskyrė 100
dol. Kanados Lietuvių Fondui.

• BARISA Benius, Onutės ir
Romualdo Benių sūnus iš
Iberville, Que., sėkmingai
baigė Concordia Universite-
tą, Bachl. of Science laipsniu
kompiuterių srityje. Šiuo
metu dirba Canadian Pacific
Bendrovėje.

• VAIVORYKŠTĖ, pagarsė-
jusi Montrealeo Tautodailės
grupė, yra pakviesta daly-
vauti parodoje Washington'e,
JAV-ėse, Kaziukų Mugės
proga. Ją organizuoja lie-
tuviai skautai-ės.

KAZIUKŲ VAKARIENĖ
Šv. Kazimiero Parapija
ruošia Kaziukų Vakariene
š. m. kovo mėn. 8 d. Gros
Bavarų orkestras.

MONTREALIO SKAUTAI-ĖS
ruošiasi Kaziuko Mugei. Su-
sirenka reguliariai dar-
bams.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal H1T-3A6
TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Cinamasis s-tas 6.0 %
Talpoms s-tas 12 %
Pensijų planas 12.25 %
Term. ind. 1 m. 11.75 %
Trumpai term. ind. iki 13 %

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės 15 %
Nekiln. turto 14.5 %
Čekių kredito 16.5 %
Investicines nuo 15.5 %

Duoda nemokamą gyvybės draudą
iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemokama gyvybės drauda iki
\$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki
3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.;
sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo
gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir
penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.
445 Jean Talon W. Suite 305 Montreal
Tel. 273-9181 Namų: 737-0844

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVE, SUITE 409
MONTREAL, P.Q. CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

Tel: Bus. 482-3460
Res. 366-7041